

Traseul

al incredibil

FUTURISMULUI

www.zguduireaadventismului.ro

TRASEUL INCREDIBIL AL FUTURISMULUI

Schimbarea vremurilor și implicațiile pentru interpretarea apocaliptică a adventiștilor de ziua a șaptea

STEPHEN BOHR

Un scenariu popular

„Milioane de creștini vor dispărea dintr-o dată datorită răpirii secrete. Ei nu vor trebui să se confrunte cu încercările care se vor abate peste pământ pentru că vor fi luați la cer ca să Îl întâlnească pe Isus în nori. Această răpire este urmată de șapte ani de strâmtorare. În primii trei ani și jumătate condiția omului va degenera. În acest timp puterea militară și politică va fi preluată de o confederație europeană condusă de Antihrist. Acest om puternic, deși rănit la cap, va supraviețui printr-o minune și va câștiga o putere fără precedent. În această criză el va încheia un tratat de pace pentru șapte ani în Orientul Mijlociu. Oricum, Antihrist care poartă semnul Satanei - 666 - va arăta tuturor adevărata lui natură. Pe la jumătatea încercărilor el și asistentul lui, profetul fals, va teroriza lumea și va forța pe toți să poarte semnul 666 pe mână sau pe frunte.

Apoi, când istoria se va apropia de încheiere, va avea loc o mare bătălie. Armate din nord, Orientul îndepărtat și țările arabe se vor întâlni pe muntele Meghido din Israel. Bătălia sângeroasă de la Armagedon va dura un an timp în care vor muri milioane de oameni. Isus Hristos va apărea și va distruge pe cei care au mai rămas din aceste armate, îi va arunca pe Antihrist și pe profetul fals în lacul de foc, va începe mult așteptatul mileniu - o utopie de 1 000 de ani. Isus și sfinții vor domni din Ierusalim peste lume.

Însă acesta nu va fi sfârșitul. După o mie de ani de pace Satana este dezlegat din groapa fără fund. El va organiza o armată pentru bătălia finală și îi va arunca lui Dumnezeu o ultimă provocare. Focul care va veni din cer va distruge forțele satanice și pe diavolul care va fi aruncat în lacul de foc. Morții vor fi înviați pentru judecată. Cei a căror nume nu a fost găsit în cartea vieții vor fi aruncați în iad. Dumnezeu va crea un cer nou și un pământ nou. Pacea și bucuria vor domni pe veci.”¹

Scenariul descris mai sus nu se găsește într-un roman de ficțiune. El se află la baza sistemului crezului profetic a milioane de americani care își declară credința în infailibilitatea Bibliei. Deși pare bizar, mii de pastori și profesori protestanți îl proclamă ca fiind adevărul Evangheliei. De unde vine acest scenariu profetic senzațional? A fost el dintotdeauna crezul bisericii creștine? Așa va arăta conflictul final sau protestantismul se pregătește pentru o mare dezamăgire?

Schimbarea vremurilor

Versetul central din studiul nostru va fi Daniel 7:25: „ El va rosti vorbe de hulă împotriva Celui Preaînalt, va asupra pe sfinții Celui Preaînalt și se va încumeta să schimbe vremurile și legea; și sfinții vor fi dați în mâinile lui timp de o vreme, două vremuri și o jumătate de vreme.”ⁱⁱ Punctul central al acestei lucrări este faptul că Daniel 7:25 a prevăzut cu peste 2.500 de ani în urmă apariția acestei hermeneutici futuriste prin care se caracterizează scenariul de mai sus. Noi, adventiștii de ziua a șaptea, am acordat multă atenție încercării cornului cel mic de a schimba legea. Dar nu am acordat atât de multă atenție explicației despre ce înseamnă încercarea de a schimba vremurile. Aceia care și-au luat timp să discute schimbarea vremurilor au presupus că Daniel 7:25 vorbește despre o schimbarea a legii în timp. În această lucrare vom aborda o nouă perspectivă. Vom discuta despre cum schimbarea timpurilor profetice ale lui Dumnezeu a condus pe dispensaționaliști să împartă în mod greșit Cuvântul adevărului și să ofere interpretări personale care ascund marile adevăruri ale Cuvântului profeției care este sigur.

Acest studiu are șapte obiective:

- Să asigure o analiză biblică extensivă a cuvântului „vremuri” așa cum apare în contextul profetic pentru a determina dacă are legătură cu studiul nostru.
- Să examineze hermeneutica profetică folosită de reformatorii protestanți din secolul al XII-lea până în secolul al XVIII-lea.
- Să arate cum contra-reforma romano-catolică a schimbat hermeneutica profetică a reformatorilor de la istoricism la futurism.
- Să demonstreze cum abordarea futuristă a romano-catolicismului a invadat protestantismul.
- Să demonstreze implicațiile catastrofice ale hermeneuticii profetice futuriste pentru escatologia adventistă de ziua a șaptea.
- Să ofere câteva exemple de preziceri protestante evanghelice care nu s-au împlinit.
- Să asigure o bibliografie de cărți care mi-au fost de mare folos în cercetarea mea.

Sper că acest studiu să fie de folos multor pastori și membri adventiști de ziua a șaptea din America de Nord care, ca și mine, se întâlnesc regulat cu oameni care sunt confuzi și nu știu cum „să împartă drept cuvântul adevărului.”

Înțelesul biblic al cuvântului „vremuri”

Vom începe citând o porțiune din Daniel 2:21 care are legătură directă cu studiul nostru. În acest verset Daniel descrie suveranitatea lui Dumnezeu peste evenimentele din lume în spațiu și timp: „El [Dumnezeu] schimbă vremurile [*iddan*] și împrejurările [*zeman*]; El răstoarnă și pune pe împărați.” Observați că puterea lui Dumnezeu de a schimba vremurile și împrejurările este urmată de afirmația că Dumnezeu poate să schimbe și să pună împărați. În acest verset, cuvintele caldeene *iddan* și *zeman* par că pot fi schimbate între ele. Aceste cuvinte au un înțeles foarte asemănător și sunt aproape sinonime.

Să deschidem la Daniel 7:25 și să examinăm versetele care au legătură în mod direct cu studiul nostru: „El [cornul cel mic] se va încumeta să schimbe vremurile [*iddan*].” Putem să vedem foarte ușor relația dintre Daniel 2:21 și 7:25. În primul verset ni se spune că Dumnezeu schimbă vremurile și împrejurările. În al doilea verset ni se spune că acest corn mic **intenționează** să schimbe vremurile. Cu alte cuvinte, făcând apel la puterea de a schimba vremurile, cornul cel mic pretinde puterea și prerogativele care îi aparțin doar lui Dumnezeu.

Să analizăm modul în care *iddan* este folosit în alte pasaje din Daniel. În Daniel 4 lui Nebucadnețar i se spune că vor trece șapte vremuri [*iddan*] (4:16, 23, 25, 32) înainte să își vină iarăși în fire. Aceasta este o profeție care s-a împlinit când Dumnezeu l-a luat pe rege de pe tron și l-a pus mai târziu înapoi. În timp ce Nebucadnețar se lăuda despre măreția împărăției lui și aștepta ani de prosperitate, Dumnezeu i-a răsturnat și schimbat planurile.

O comparație a lui Daniel 2:8 și 2:16 arată că acest cuvânt *iddan* și cuvântul *zeman* sunt folosite în mod frecvent ca sinonime. În primul text, Nebucadnețar se plânde înțelepților că încearcă să câștige timp [*iddan*]. În al doilea text Daniel cere regelui timp [*zeman*] ca să interpreteze visul.

În Daniel 3:15 regele îl avertizează pe cei trei înțelepți evrei că ar trebui să se închine chipului atunci când [*iddan*] vor auzi instrumentele. Dicționarul evreiesc indică că aceste cuvinte, *iddan* și *zeman* se referă la un timp stabilit când trebuie să aibă loc un eveniment.

Cuvântul *iddan* este folosit în Daniel 7:12 într-un mod interesant. Ni se spune: „Și celelalte fiare au fost dezbrăcate de puterea lor, dar li s-a îngăduit o lungire a vieții până la o vreme [*zeman*] și un ceas anumit.” Câteva dintre lucrurile demne să fie observate:

- Dumnezeu a prelungit viața fiarelor.
- Aceasta este o profeție care și-a găsit împlinirea la vremea stabilită de Dumnezeu.

Să examinăm câteva referințe în cartea lui Daniel unde este folosit cuvântul *zeman*. Daniel 6:10, 13 face referință la timpul stabilit [*zeman*] când se ruga Daniel. Daniel 2:9 informează că a fost stabilit un timp [*zeman*] când să fie omorâți înțelepții din Babilon. Este interesant să descoperim în Estera 9:31 că exista un timp stabilit [*zeman*] pentru sărbătoarea Purim. Încă odată, se subliniază faptul că a fost un timp stabilit pentru un anumit eveniment.

Înainte să continuăm trebuie să examinăm un cuvânt important din ebraică din Daniel 12:7 („că va mai fi o vreme [*moawdaw*], două vremuri [*moawdaw*] și o jumătate de vreme”) care este paralel cu cuvântul caldeean [*iddan*] din Daniel 7:25. Cuvântul din ebraică *moawdaw* înseamnă pur și simplu „vreme stabilită, timpul stabilit, locul stabilit.”ⁱⁱⁱⁱ În Daniel 12:7 este folosit să descrie un eveniment profetic prezis care va avea loc într-un anumit moment stabilit de Dumnezeu.

Care este atunci însemnătatea cuvântului „vremuri”? Contextul din Daniel 2:21 ne oferă răspunsul. Să ne întoarcem la Daniel 2. Ne amintim cu toții istorisirea. Dumnezeu a dat regelui un vis, dar când s-a trezit nu a putut să și-l amintească. A chemat pe înțelepții Babilonului, dar ei nu au putut să îi spună regelui visul sau tălmăcirea lui. În cele din urmă, Dumnezeu l-a folosit pe Daniel să îi aducă aminte regelui visul și să îi ofere interpretarea.

Chiar înainte ca Daniel să-i descrie visul și însemnătatea, acesta a spus regelui: „Tu, împărate, ești împăratul împăraților, căci Dumnezeul cerurilor ți-a dat împărăție, putere, bogăție și slavă. El ți-a dat în mâini, oriunde locuiesc ei, pe copiii oamenilor, fiarele câmpului și păsările cerului și te-a făcut stăpân peste toate acestea: tu ești capul de aur!” (Daniel 2:37,38)

Apoi Dumnezeu a continuat să îi spună lui Nebucadnețar ce se va întâmpla. Babilonul va fi urmat de Medo-Persia, Medo-Persia de Grecia, Grecia a fost înlocuită de Roma și Roma urma să fie împărțită în zece împărății. În cele din urmă Dumnezeu urma să și stabilească împărăția lui veșnică care nu putea fi distrusă. Pe scurt, Dumnezeu îi spune lui Nebucadnețar: „Eu sunt cel care controlez istoria. Eu pun regi și îi dau jos. Eu pot să îți spun cu precizie cum se vor derula evenimentele istorice și istoria se va derula exact așa cum am stabilit eu.” Este ceea ce a vrut să spună Daniel când a spus că Dumnezeu „El schimbă vremurile și împrejurările; El răstoarnă și pune pe împărați.” Dumnezeu este cel care descoperă și determină calendarul evenimentelor profetice!!!

În Daniel 3 descoperim că lui Nebucadnețar nu i-a plăcut scenariul profetic al lui Dumnezeu, așa că a construit un chip ca cel pe care l-a văzut în visul său, cu excepția faptului că era făcut din aur din cap până în picioare. Mulți nu au înțeles scopul răzvrătirii lui Nebucadnețar. Problema nu era închinarea sau ascultarea. Problema principală era: Cine controlează istoria omenirii? Se va desfășura istoria așa cum a spus Dumnezeu sau se va desfășura după scenariul făcut de rege? Regele spunea, de fapt, „Dumnezeul lui Daniel a spus că istoria va fi alcătuită din câteva împărății, dar eu spun că împărăția mea va dura veșnic și vai de cel care va avea curajul să pună la îndoială perspectiva mea!!!”

Pe scurt, Nebucadnețar s-a gândit că poate schimba vremurile și împrejurările pe care Dumnezeu le anunțase deja. Ideea principală este că Nebucadnețar a vrut să schimbe calendarul evenimentelor profetice ale lui Daniel.

Dar povestea nu se termină aici. Trei tineri au refuzat să accepte calendarul profetic schimbat de rege. Știm cu toți cum se sfârșește povestea. Daniel 3:28 spune că cei trei tineri au fost scăpați pentru că Dumnezeu a schimbat planurile regelui: „Binecuvântat să fie Dumnezeul lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego, care a trimis pe îngerul Său și a izbăvit pe slujitorii Săi care s-au încrezut în El, au călcat porunca împăratului...” La urma urmei, Nebucadnețar nu a putut să schimbe planurile lui Dumnezeu și Dumnezeu a întrerupt și schimbat planurile regelui.

Găsim o istorisire similară în Daniel 6. Versetele 6 la 13 ne spun că Daniel a continuat să se roage la timpul stabilit, iar consecința a fost că decretul de neschimbat al regelui urma să aducă moartea profetului (6:8, 15, 17). Dar Dumnezeu l-a scăpat pe Daniel și a schimbat decretul regelui.

Să mergem la Noul Testament. Există o armonie remarcabilă între cele două testamente atunci când vine vorba de înțelesul cuvântului „vremuri” în contextul profetic. Vom începe cu Fapte 1:7. Mai întâi să vedem contextul. În versetul 6 ucenicii l-au întrebat pe Isus: „Doamne, în vremea aceasta ai de gând să așezi din nou Împărăția lui Israel?” Ucenicii au pus o întrebare profetică. Vroiau să știe dacă calendarul profetic al lui Dumnezeu pentru israel se va împlini chiar atunci sau cândva în viitor.

Observați răspunsul pe care îl dă Isus: „Nu este treaba voastră să știți vremurile [*kronos*]sau soroacele [*kairos*]; pe acestea Tatăl le-a păstrat sub stăpânirea Sa.” Este demn de remarcat că cele două cuvintele grecești, *kronos* și *kairos*, se regăsesc amândouă în acest verset și sunt adesea folosite ca sinonime în Noul Testament. În mod special în acest verset se spune că vremurile și soroacele sunt dirijate de Dumnezeu și că se vor împlini atunci când spune calendarul profetic. Cu alte cuvinte, Isus spune ucenicilor: „Evenimentele profetice [vremurile și soroacele] sunt controlate de Tatăl meu. El este cel care hotărăște când va fi restaurată împărăția lui Israel.”

Apostolul Pavel folosește o expresie similară în 1 Tesaloniceni 5:1: „Cât despre vremuri [*kairos*] și soroace [*kairos*], n-aveți trebuință să vi se scrie, fraților.” Aici apostolul Pavel folosește cuvântul *kairos* de două ori. În continuare el vorbește despre evenimentele viitoare, mai ales închiderea harului și a doua venire a lui Isus. Încă o dată expresia „vremuri și soroace” se referă la calendarul lui Dumnezeu cu evenimentele profetice.

Lexiconul grec al lui Arndt și Gingrich explică faptul că *kairos* poate să însemne „un timp definit, stabilit sau alocat”.^{iv} Același Lexicon explică faptul că *kairos* este „unul dintre termenii escatologici principali.”^v Adesea, atât *kairos* cât și *kronos* sunt folosiți să descrie viitoarele evenimentele din calendarul profetic al lui Dumnezeu. Vom analiza acum câteva evenimente:

- **Matei 16:1-3.** Aici Isus îi mustră pe Farisei și Saduchei pentru că nu au putut să prezică vremea. El le-a spus că nu pot să discearnă „semnele vremurilor.” Cuvântul „vremurilor” este aici folosit de Isus ca să denote evenimente viitoare.
- **Luca 1:20.** Îngerul Gabriel i-a spus lui Zaharia că va fi mut „pentru că n-ai crezut cuvintele mele care se vor împlini la vremea [*kairos*] lor.” Gabriel însuși i-a explicat că cuvintele lui vor deveni realitate când lucrurile pe care le-a spus se vor împlini. Încă o dată cuvântul „vremuri” se referă la un eveniment profetic stabilit dinainte și anunțat înainte să se îplinească.
- **Matei 26:18.** Isus a afirmat, „Vremea [*kairos*] mea este aproape.” El vrea să spună că este nevoie ca El să moară la timpul stabilit în calendarul profetic al lui Dumnezeu.

- **Luka 21:24.** În acest text Isus a afirmat că Ierusalimul va fi călcat în picioare de Neamuri, „până se vor împlini vremurile [*kairos*] Neamurilor.” Încă o dată avem o perioadă profetică care este descrisă de cuvântul „vremuri”.
- **Apocalipsa 11:19** se referă la faptul că a venit „vremea [*kairos*] să judeci pe cei morți”. Unii învățații adventiști cred că acest verset descrie începutul judecării celor drepecți morți în 1844. Alții cred că se referă la începutul judecării celor nedrepecți morți în timpul mileniului. Explicația nu afectează scopul urmărit de noi. Ideea este că a fost un timp stabilit de Dumnezeu în calendarul Lui profetic pentru începerea judecării celor morți. Încă o dată, cuvântul „vremuri” din acest text se referă la un eveniment viitor pe care Dumnezeu l-a anunțat înainte să aibă loc.
- **Marcu 1:15.** La începutul slujirii Lui, Isus a spus: „S-a împlinit vremea [*kairos*], și Împărăția lui Dumnezeu este aproape. Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie.” Timpul despre care a vorbit Isus aici a fost concluzia celei de-a 69-a săptămână a profeției de 70 de săptămâni a lui Daniel. Încă o dată, cuvântul „vremuri” se referă la un eveniment pe care Dumnezeu l-a inclus în calendarul Său profetic.
- **1 Timotei 6:15.** Vorbind despre a doua venire a lui Isus, apostolul Pavel afirmă: „care va fi făcută la vremea [*kairos*] ei de fericitul și singurul Stăpânitor, Împăratul împărățiilor și Domnul domnilor...” Încă o dată, un eveniment viitor în calendarul profetic al lui Dumnezeu este descris prin cuvântul „vremuri”.
- **Fapte 17:26, 30, 31** folosește cuvintele *kairos* și *kronos* cu același sens. Vorbind despre umanitate, versetul 26 afirmă că Dumnezeu „le-a așezat anumite vremuri [*kairos*]”. Încă o dată se face o referire clară la evenimentele profetice stabilite mai dinainte. În versetul 30 Pavel afirmă că „Dumnezeu nu ține seama de vremurile [*kronos*] de neștiință” și în versetul 31 ne asigură că Dumnezeu „a rânduit o zi în care va judeca lumea după dreptate, prin Omul pe care L-a rânduit pentru aceasta...” Încă o dată cuvântul „vremuri” este folosit în contextul calendarului lui Dumnezeu cu evenimentele profetice.
- În **1 Timotei 4:1** apostolul ne spune că „în vremurile [*kronos*] din urmă, unii se vor lepăda de credință...” Expresia în vremurile din urmă este paralelă cu „timpul sfârșitului” din cartea lui Daniel.
- **Apocalipsa 12:14** (este clar că este textul paralel cu Daniel 7:25) explică că femeia va fugi în sălbăcie „o vreme [*kairos*], vremuri [*kairos*] și jumătatea unei vremi [*kairos*]...” Încă o dată evenimentele profetice din calendarul lui Dumnezeu sunt descrise prin cuvântul „vremuri”.
- **Apocalipsa 10:6.** În acest verset, Isus Hristos anunță „că nu va mai fi nicio zăbavă [*kronos*]”. Timpul la care se face referire în acest verset nu face referire la sfârșitul istoriei pământului din cel puțin două motive:

1) Acest anunț este făcut în perioada celei de-a șase trâmbițe. Isus nu vine să își ia împărăția până la a șaptea trâmbiță (Apocalipsa 11:15-19).

2) După ce a fost făcut anunțul „că nu mai este zăbavă”, lui Ioan i s-a spus să profetizeze iar (Apocalipsa 10:11). Cum ar putea să facă așa ceva dacă nu a venit sfârșitul lumii? Sfârșitul „timpului” la care se face referire aici nu este sfârșitul lumii, ci sfârșitul perioadei profetice. Încă o dată, cuvântul „vreme” este folosit pentru a descrie evenimentele din calendarul profetic al lui Dumnezeu.

Înainte să concluzionăm această analiză a semnificației cuvântului „vreme”, ar fi bine să facem câteva remarci despre folosirea cuvântului „vremuri” din Septuaginta (traducerea greacă a Vechiului Testament). Ne vom limita remarcile la Daniel 7:25. Este important că toate cele patru întrebări ale

cuvântului „vremuri” în acest verset sunt traduse prin cuvântul *kairos*, creând astfel o relație lingvistică între Apocalipsa 12:14 și Daniel 7:25.

În urma studiului nostru putem să tragem următoarele concluzii: „Vremurile” sunt calendarul profetic al lui Dumnezeu pe care l-a stabilit dinainte și l-a anunțat. Aceste evenimente sunt sub controlul lui Dumnezeu și își vor găsi împlinirea în timpul și pe calea pe care El le-a stabilit.

Această înseamnă că cornul cel mic va încerca să schimbe calendarul profetic al lui Dumnezeu. Cu alte cuvinte, va produce o contrafacere a evenimentelor profetice. În sensul acesta, va încerca să facă exact ceea ce a încercat și Nebucadnețar în Daniel 3, și anume, să rescrie scenariul profetic pe care Dumnezeu l-a stabilit și descoperit. Împlinirea relatărilor din Daniel 3 se găsește în Apocalipsa 13:11-18. La sfârșitul acestui studiu vom face câteva remarci despre pasajul apocaliptic.

Reformatorii protestanți și schimbarea vremurilor

Reformatorii protestanți au crezut aproape toți că papalitatea este Antihristul prezis din profeția biblică. Ei au crezut în câteva concepte teologice:

- Cele patru fiarte din Daniel 7 sunt un simbol pentru Imperiul Roman.
- „Cel ce o oprește” din 2 Tesaloniceni 2 este Imperiul Roman.
- Antihristul nu este un individ, ci o succesiune de papi care împreună constituie un sistem religios eronat.
- Perioadele de timp din profeție trebuie să fie înțelese figurativ, nu literal.
- „Templul” în care stă Antihrist nu este templul din Ierusalim, ci biserica creștină.
- Cuvântul „Antihrist” nu este folosit pentru un individ care neagă și îl sfidează în mod deschis pe Dumnezeu, ci se opune lui Hristos pretinzând că este înlocuitorul lui Hristos.
- Deși nu a fost o opinie unanimă, marea majoritate a reformatorilor protestanți credeau că micul corn din Daniel 7 reprezintă sistemul papal romano-catolic.
- Reformatorii protestanți au remarcat adesea că „Omul Fărădelegii”, „cornul cel mic”, „fiara”, „urâciunea pustiitorului” și „desfrânata” sunt reprezentări ale papalității.

Când ne gândim la Reformațiunea protestantă ne vin în minte expresii precum *sola scriptura* (doar Scriptura), *sola fide* (doar credința) și *sola gratia* (doar harul). Oricum, toate aceste „sola” (doar) au venit din realizarea că sistemul romano-catolic era Antihristul prezis din profeția biblică.

Vedeți, reformatorii protestanți știau cu siguranță că în scurgerea timpului profetic leul (Babilonul), ursul (Persia), leopardul (Grecia) și fiara (Roma) au avut puterea în această lume. Ei știau, de asemenea, că Roma a fost împărțită în 10 împărății când barbarii au împărțit imperiul. Ei știau foarte bine că Antihristul prezis trebuia să se ridice dintre aceste 10 împărății din Europa de vest. Ei au văzut în mod clar și dinstins că trăiau în perioada de timp a cornului cel mic. Metoda hermeneutică istoricistă a simplificat lucrurile. O înțelegere corectă a profeției Bibliei le-a dat misiunea de a demasca acest sistem care a uzurpat prerogativele lui Hristos și a alterat adevărul lui Dumnezeu!

Să analizăm operele câtorva dintre acești reformatori pentru a vedea înțelegerea lor cu privire la Antihrist. Mare parte din acest material a fost luat din lucrarea monumentală ale lui Leroy Edwin Froom, *The*

Prophetic Faith of Our Fathers. Este știut faptul că Froom a pretrecut decenii pregătind aceste patru volume în care trasează interpretarea profețiilor Biblice din timpul ucenicilor până la jumătatea secolului al XX-lea. Froom a călătorit mult în Europa examinând sursele originale și căutând informații pentru cercetarea sa. Chiar și astăzi lucrarea lui Froom este considerată ca fiind o autoritate în domeniul său de lucru. De aceea, în loc să reinventăm roata istoriei interpretării profețiilor, îl vom cita foarte mult pe Froom.

- **John Wycliffe (1.324-1.384)**. În capitolul 2 al cărții sale *De Papa*, Wycliffe afirmă că „papa este Antihristul aici pe pământ.” În zilele lui Wycliffe doi papi rivali se luptau pentru tron și, după spusele lui Wycliffe, erau „două jumătăți ale lui antihrist, alcătuint împreună pe Omul fărădelegii.”^{vi}

Vorbind despre papalitate, Whycliffe întreabă: „De ce este nevoie să căutăm un alt Antihrist? În capitolul șapte din Daniel, Antihrist este descris printr-un corn care apare în timpul celei de-a patra împărății chinându-i pe sfiții celui Prea Înalt.”^{vii} Wycliffe a scris, de asemenea, cartea *Oglinda lui Antihrist*, unde repetă adeseori că papa este Antihristul.

- **John of Oldcastle (1.360-1.417)**. Ioan, care este cunoscut ca și Lord Cobham, era cavaler de Herefordshire și un urmaș proeminent al lui Wycliffe. El a afirmat:

„În ceea ce-l privește pe papă și spiritualitatea lui, nu le datorez nici ascultarea, nici slujirea pentru că eu știu din Scriptură că el este Antihristul, Fiul Pierzării, dușmanul lui Dumnezeu și deșertăciunea din locul prea sfânt.”^{viii}

- **Matthiasof Janow (a murit în 1.394)**. Matthias a fost cunoscut ca fiind un Wycliff al Boemiei. El a făcut doctoratul la Universitatea din Paris și în 1.381 a devenit preot în catedrala din Praga. Scrierile lui au pavat drumul pentru mișcarea husită. Janow și-a bazat concluziile despre antihrist pe 2 Tesaloniceni 2, Daniel 7 și Apocalipsa 13 și 17. Aveți aici una dintre afirmațiile lui:

„Antihristul a venit deja. El nu este nici evreu, nici un sarazin păgân sau un tiran lumesc, ci «omul care se opune adevărului creștin și stilului de viață creștin prin intermediul decepției; el este și va fi cel mai rău creștin, care se va da drept creștin și va ocupa cea mai mare poziție în biserică și va primi cele mai înalte aprecieri, va stăpâni cu aroganță peste cler și laici. Prin lucrările lui Satana își va însuși putere și bogăție și onoruri, se va folosi de bunurile și simbolurile bisericii pentru a-și satisface dorințele firii.»^{ix}

Janow pare să anticipeze lucrarea iezuitului Ribera, care trei secole mai târziu va spune că venirea Antihristului va avea loc în viitorul îndepărtat:

„El spune că pentru ca urâciunea pustiirii (Matei 24:15) să se manifeste în mod deschis, a inventat povestea unei alte urâciuni care va veni pentru ca biserica, care se adâncește în păcat, să plătească tribut urâciunii de temut care este prezentă, în timp ce ea descrie pe alta care va veni în viitor.”^x

- **Jan Huss (1.369-1.415)**. În limba cehă numele de „Huss” înseamnă găscă. Huss și-a terminat studiile la Universitatea din Praga unde a și predat mai târziu. A fost hirotonit ca preot în 1.400 și a murit ca martir pentru credința lui în 1.415. Observați următoarele afirmații făcute de Huss:

„Vă rog fierbinte în Hristos Isus, să fiți pregătiți pentru bătălie împreună cu toți membrii Universității căci recunoașterea lui Antihrist a început deja și bătălia va începe curând. Gâsca trebuie să își fâlfâie aripile împotriva aripilor lui Behemoth și împotriva cozii lui, care ascunde urâciunea fiarei, adică Antihrist. *Domnul va distruge capul și coada* - adică pe papă și pe profeții, învățătorii, doctorii, preoții care sub falsul pretext al sfințirii ascund deșertăciunea fiarei. Rugați-vă! Ce deșertăciune mai mare poate să existe decât o desfrânată care defilează și se oferă în mod deschis și public. Da, există o deșertăciune și mai mare a fiarei care stă într-un loc de onoare și care se oferă

pentru închinare tuturor colțurilor lumii, ca și când ar fi Dumnezeu, gata să vândă orice vrea omul pentru a cumpăra lucruri spirituale. Da, el va vinde ceea ce nu posedă. Vai de mine dacă nu voi predica, dacă nu voi plânge și scrie împotriva acestei urâciuni.”^{xi}

Într-o scrisoare către cehii credincioși, Huss afirmă:

„Cu siguranță acum deșertăciunea, păcatul și infamia Antihristului a fost descoperită în papa și asociații lui din consiliu: acum slujitorii credincioși ai lui Dumnezeu pot să înțeleagă cuvintele Mântuitorului: *De aceea, când veți vedea «urâciunea pustiirii», despre care a vorbit prorocul Daniel, «așezată în Locul Sfânt – cine citește să înțeleagă»!* Cu adevărat o mare deșertăciune este mândria, avariția, simonia. Cu alte cuvinte aceasta este demnitatea căreia îi lipsește modestia, dragostea și alte virtuți. Aceasta este exact ceea ce vedem la cei care câștigă poziții și demnitate. Dacă mi-ar fi permis să le descopăr ticăloșia pentru ca servii credincioși să o cunoască, aş face-o cu bucurie. Dar am încredere că Dumnezeu va scoate pe alții după mine, oameni mai curajoși decât cei de azi, care vor da pe față ticăloșia lui Antihrist și își vor da viața pentru adevăr și pentru Domnul Isus Hristos, care vor oferi o bucurie eternă atât mie, cât și ție. Amin. Scriu această scrisoare din închisoare, de sfântul Ioan Botezătorul, așa cum stau în lanțuri, amindindu-mi că Sfântul Ioan a fost și el decapitat în închisoare pentru adevărul lui Dumnezeu.”^{xii}

William Tyndale (1.484-1.536). Tyndale, care fusese educat la Oxford și Cambridge, a fost primul care a tradus Noul Testament din greacă în engleza. El a fost disprețuit de către Biserica Romano-Catolică. Observați următoarele două citate scrise de el:

„Faptul că papei i se interzice căsătoria și să mănânce din carnea creată de Dumnezeu ca să fie mâncată, care este o doctrină diabolică din profeția lui Pavel... sunt indicii suficiente că el este Antihristul și că doctrina lui vine de la diavolul.”^{xiii}

„Ucenicii aveau ochii deschiși și l-au descoperit imediat pe Antihrist. Ei l-au pus pe fugă și i-au scos din rădăcină doctrina. Dar când dragostea s-a răcit, când predicatorii au început să caute confortul lor, gloria și onoarea aduse de bogăție, atunci Antihristul s-a deghizat ca un adevărat apostol și l-a predicat pe Hristos cu viclenie aducând și tradiția lui pentru a arunca întuneric asupra doctrinei lui Hristos; pentru a înființa nenumărate ceremonii, sacrameente și reprezentări, oferindu-le semnificație la început; dar în cele din urmă semnificația este dată la o parte, se predică faptele bune pentru a justifica și a da la o parte păcatul și pentru a mântui sufletul, că omul trebuie să își pună încrederea în fapte și în ceea ce este pentru slava și câștigul lui. În numele lui Hristos spune că îl slujește pe Hristos și astfel a devenit liderul bisericii.

„Episcopul Romei a făcut propriile legi, a făcut regulile în biserica Lui și l-a dat la o parte pe Hristos. Toți episcopii jură episcopului Romei și tot clerul episcopilor; însă toți jură pe Hristos și doctrina Lui.

„Dar văzând că Ioan a spus că faptul că a apărut Antihrist este un semn al zilelor din urmă, cât de aproape ar trebui să credem că există, mai ales după 800 de ani în care și-a recâștigat prosperitatea, a decăzut și neadevărurile ei au fost expuse, iar el a fost ucis de suflarea lui Hristos.”^{xiv}

- **Martin Luther (1483-1546).** Viața lui Luther este bine cunoscută așa că ne vom ocupa doar de comentariile lui despre identitatea lui Antihrist. Vom începe cu o scrisoare pe care a scris-o lui Spalatin pe 24 februarie 1520:

„Sunt pus la colț și nu prea mai am îndoieli că Papa nu este Antihristul pe care lumea îl așteaptă, pentru că totul se potrivește cu stilul lui de viață, cu acțiunile, lucrarea și poruncile lui.”^{xv}

Când Luther a scris cartea *To the German Nobility (Pentru nobilimea germană)*, prietenii lui, pentru că se temeau pentru viața lui, i-au cerut să o retragă. Luther a răspuns acestei cereri: „Suntem aici pentru că avem convingerea că papa este adevăratul Antihrist... Eu nu îi datorez papei decât ascultarea pe care i-o datorez lui Antihrist.”^{xvi}

La două luni după ce Luther a făcut această afirmație, a fost publicată cartea lui *On the Babylonian Captivity of the Church (Despre captivitatea babiloniană a bisericii)* [observați că el se referă la papalitate ca fiind Babilonul]. În ea Luther a vorbit despre papalitate ca „nimic altceva decât împărăția Babilonului și cea a lui Antihrist... Căci cine este omul fărădelegii și fiul fierzării, dacă nu el care învață și ale cărui învățături măresc păcatele și pierderea sufletelor din biserică, deși poziția lui în biserică este ca a lui Dumnezeu? Toate aceste lucruri au fost împlinite de mulți ani de papalitate.”^{xvii}

În 1.540 Luther a scris: „Oh, Hristos, Domnul meu, privește la noi și adu peste noi ziua judecății tale, distruge orice urmă de Satana din Roma. Acolo este omul despre care a scris apostolul Pavel (2 Tesaloniceni 2:3,4) că se va înălța mai presus de Dumnezeu și va înălța propriile legi deasupra legii lui Dumnezeu.”^{xviii}

În ceea ce privește omul fărădelegii Luther a afirmat că Antihristul „nu se află într-un staul între prieteni sau într-o mocilă a porcilor sau în compania infidelilor, ci în cel mai înalt și sfânt loc, și anume, în templul lui Dumnezeu... Oare nu înseamnă lucrul acesta că stă în templul lui Dumnezeu, când își declară autoritatea peste întreaga biserică? Ce este templul lui Dumnezeu? Sunt pietrele și lemnul? Nu a spus Pavel „căci templul lui Dumnezeu este sfânt, și așa sunteți voi.” Să fii așezat - oare ce altceva decât să stăpânești, să înveți și să judeci? Cine altcineva în afară de papă s-a declarat de la începutul bisericii stăpân al bisericii? Niciunul dintre sfinți, niciunul dintre eretici nu a dat pe față o așa mândrie.”^{xix}

- **John Purvey (1.354-1.428)**, care a lucrat îndeaproape cu John Wycliffe, a publicat un comentariu la cartea Apocalipsei în 1.390 care are la bază predica lui Wycliffe. După o sută de ani o copie a acestei cărți a ajuns în mâinile lui Martin Luther care a fost așa de impresionat încât a tipărit-o la Wittenberg în 1.528 descriind-o ca „un comentariu asupra Apocalipsei scris acum 100 de ani.” Prefața cărții *Commentarius in Apocalipsin [Comentariu al Apocalipsei]* al lui Purvey a cuprins această afirmație impresionantă a lui Martin Luther:

„Această prefață, dragă cititorule, a fost scrisă de noi cu un motiv - ca să facem cunoscut lumii că nu suntem primii care au spus că papalitatea este împărăția lui Antihrist. Cu mulți ani înaintea noastră mulți oameni mari (al căror număr este mare și amintirea eternă) au încercat lucrul acesta foarte deschis, cu o mare forță și un spirit înfocat, aceia care au fost alungați de furia tiraniei papei în cele mai îndepărtate locuri de pe pământ și au avut parte de cele mai atroce torturi, au continuat cu mare curaj și credincioșie să mărturisească adevărul. Deși noi suntem mult mai învățați și liberi decât ei, ar trebui să ne fie rușine că ei, care au avut parte de mai multă cruzime și sclavie, au fost mult mai curajoși și îndrăzneți decât noi.

Acest autor a fost pentru vârsta lui (după cum cred eu) printre primii care au căutat să învețe cu ardoare sfințirea, dar a fost împiedicat de imperfecțiunile din timpul acela și de întunericul care nu i-a permis să vorbească sau să gândească așa de clar cum putem să facem noi. Cu toate acestea el l-a numit pe papa Antihrist (așa cum și este)... un martor, într-adevăr, orânduit de Dumnezeu să ne confirme doctrina.”^{xx}

- **Nicolaus von Amsdorf (1.483-1.565)** a fost prieten și coleg cu Martin Luther. Observați opinia lui cu privire la identitatea Antihristului:

„Va fi descoperit și dat în vileag înainte de ziua cea din urmă, așa că fiecare om va înțelege și va recunoaște că papa este adevăratul Antihrist și nu înlocuitorul lui Hristos. De aceea, cei care îl consideră pe papa și pe episcopii săi ca fiind păstori și episcopi creștini sunt greșiți. Cei care cred că Turk este Antihristul sunt și mai greșiți pentru ca Turk se află în afara bisericii și nu stă în locul cel sfânt, nici nu încearcă să poarte numele lui Hristos, ci este în mod deschis un antagonist al lui Hristos și al bisericii Sale. Aceasta nu are nevoie să fie scoasă la iveală, dar este clar și evident pentru că el îi persecută pe creștini în mod deschis și nu așa cum o face papa, pe ascuns, sub o formă de credincioșie.”^{xxi}

- **Philip Melancton (1.497-1.560).** Melancton a fost cel mai apropiat colaborator al lui Luther, deși a fost o persoană mai calmă. Viziunea lui despre Antihrist este inconfundabilă:

„Deoarece este sigur că episcopii și călugării nu pot să se căsătorească, este evident și adevărat fără urmă de îndoială că episcopul Romei, cu toată ordinea și împărăția lui, este Antihrist... În 2 Tesaloniceni 2 Pavel spune clar că omul fărădelegii va domni în biserică și se va ridica mai presus de închinarea la Dumnezeu, etc... Suntem siguri că papii domnesc în biserică și în numele bisericii apără idolii...

De aceea afirm faptul că nu există nicio erezie și nici nu va exista, care să se asemene așa de bine cu descrierea lui Pavel, așa cum este cazul împărăției pontifului... Profetul Daniel atribuie aceste două lucruri lui Antihrist, și anume că va pune un idol în templu și i se va închina cu aur și argint și că nu se va întina cu femei... Amândouă sunt valabile în dreptul Pontifului Roman, oare cine nu vede lucrul acesta? Este clar că idolii sunt mesele lipsite de pietate, închinarea la sfinți și la statuile făcute din aur și argint pentru ca să se închine la ele.”^{xxii}

- **Ulrich Zwingli (1.484-1.531)** a fost inițiatorul reformațiunii elvețiene din Zurich. Zwingly spune despre papalitate:

„...Știu că în ea lucrează puterea cea mare a Diavolului, și anume, a lui Antihrist. Cu toate acestea nu pot să fiu de acord cu Anabapțiștii care proclamă Cuvântul lui Dumnezeu doar pentru că îl urăsc pe Papă. Îmi doresc ca dragostea de Dumnezeu și dorința de a ușura poverile semenilor lor să fie motivul pentru care se opun lui Antihrist.

Dacă am avea o viață ca a lui Hristos, toți ar sta departe de papalitate, pentru că ar recunoaște că în spatele ei nu este decât o pompă înșelătoare. [În acest spirit] tot ceea ce se face împotriva ei va avea succes. Vă cer să rupem jugul papalității nu prin puterea urii, ci prin puterea dragostei față de Dumnezeu și de aproapele nostru. Papalitatea trebuie să fie desființată sau va crește iar în putere până când va înăbuși Evanghelia. Însă nu poate cu niciun chip să aibă rădăcini mai adânci decât Cuvântul lui Dumnezeu (2 Tes. 2), pentru că de îndată ce lumea primește Cuvântul lui Dumnezeu așa cum este el, va întoarce spatele papalității fără să fie constrânsă.”^{xxiii}

- **John Calvin (1.509-1.564)** a fost marele lider al Reformațiunii în Geneva. Vom include două afirmații făcute de el:

„Resping faptul că papalitatea, unde nu se vede decât o apostazie șocantă, este apostolică. Resping faptul că el este înlocuitorul lui Hristos pentru că a persecutat cu furie Evanghelia și a demonstrat prin comportamentul său că este Antihrist. Resping faptul că este succesorul lui Petru pentru că face tot ce poate să dărâme orice a construit Petru. Și resping faptul că este capul bisericii pentru că prin tirania lui sfâșie și distruge biserica, după ce a despărțit-o de Hristos, singurul și adevăratul cap al bisericii.”^{xxiv}

În opera lui principală, *Învățătura religiei creștine*, Calvin a scris: Unele persoane cred că suntem prea stricți și aspri când îl numim pe Pontiful roman Antihrist. Dar cei care sunt de această părere nu cred că este o prezumpție împotriva lui Pavel, pe care îl cităm și al cărui limbaj l-am adoptat... Voi demonstra pe scurt că [cuvintele lui Pavel în 2 Tesaloniceni 2] nu pot fi interpretate altfel și se aplică doar papalității.^{”xxv}

- **John Knox (1.505-1.572)** a fost un mare lider al reformațiunii din Scoția. Și el a crezut că papalitatea era Antihristul prezis de Daniel. Observați propriile lui cuvinte:

„Mai întâi sunt date la o parte nu doar toate tradițiile și ceremoniile lipsite de pioșenie, ci și tirania pe care a manifestat-o papa față de biserică de-alungul multor secole. Toate acestea sunt abolite. Este demonstrat că toată lumea va recunoaște pe viitor că el este Antihristul, fiul pierzării despre care vorbește Pavel... Împărțășania este abolită pentru că este o abominație blestemată și o profanare diabolică a Cinei Domnului. Se interzice tuturor locuitorilor Scoției să o sărbătorească sau să o audă.”^{xxvi}

- **William Fulke (1.538-1.589)** a fost un puritan englez care a înțeles foarte clar identitatea și lucrarea lui Antihrist:

Odată ce fost găsit arhiepiscopul este ușor să găsim persoana după descrierea apostolului Pavel; și această notă, în mod special, care îi exclude pe tiranii păgâni, „Se va așeza în locul prea sfânt”: când vedem împlinirea în persoana papei, deși niciunul dintre părinții bisericești nu au putut să o vadă, pentru că s-a întâmplat după moartea lor, nu avem nicio îndoială și afirmăm că papa este „omul fărădelegii” și „fiul pierzării”, adversarul care s-a ridicat pe sine însuși „mai presus de Dumnezeu”. El va fi distrus de suflarea lui Dumnezeu și de slava venirii Lui.^{”xxvii}

- **Heinrich Bullinger (1.504-1.575)** a fost prietenul apropiat al lui Zwingli și a preluat funcția de pastor al Catedralei din Zurich în 1.531. Observați comentariul său foarte direct și clar despre identitatea papei:

„Prin cornul cel mic mulți înțeleg împărăția lui Mahomed, a sarazinilor și a turcilor. Dar când examinăm mai îndeaproape profeția din 2 Tesaloniceni 2, vedem că profeția lui Daniel și cea a apostolului se referă la împărăția pontifului roman, împărăție care a fost mică la început și care a ajuns imensă.”^{”xxviii}

- **Nicholas Ridley (1.500-1.555)**. În discursul lui de adio înainte să fie martirizat, Ridley (pe 16 octombrie 1.555) nu a lăsat loc îndoielii cu privire la înțelegerea lui despre Antihrist. El credea că papalitatea „a făcut o altă religie, a exercitat o altă putere și și-a asumat puterea de a fi o autoritate peste biserica lui Hristos prin legi, canoane și reguli străine.”^{”xxix}

Apoi Ridely a spus următoarele cuvinte pline de putere: „Arhiepiscopia este scaunul diavolului; și episcopul care a menținut această abominație este Antihristul. Din aceeași cauză această arhiepiscopie este aceeași pe care sfântul Ioan a numit-o în Apocalipsa Babilon, sau desfrânata din Babilon, Sodoma și Egiptul spiritual, mama desfrânării și a urăciunii de pe pământ.”^{”xxx}

- **John Hooper (1.495-1.555)** a fost Episcopul de Gloucester între 1.552-1.554. El a fost ucis pentru credința lui. Cuvintele lui despre identitatea lui Antihrist sunt foarte puternice:

„Dacă Moise și fratele lui Aaron nu au pretins niciodată acest titlu [de înlocuitor a lui Dumnezeu] pe pământ, este dovadă de nebunie și aroganță când acești episcopi ticăloși ai Romei spun despre ei înșiși că sunt capul bisericii lui Hristos...

Pentru că Dumnezeu a dat lumină concetășenilor mei, care sunt convinși (sau pe care Dumnezeu i-a convins) că Episcopul Romei și nu altul este înlocuitorul lui Hristos pe pământ, nu mai este nevoie să ne ținem discursuri lungi; este atât de clar încât nu mai este nevoie să verificăm. Caracteristicile lui Antihrist, mă refer la cel mai mare și principalul dușman al lui Hristos, sunt foarte cunoscute de către toți oamenii care nu sunt orbiți de fumul Romei, așa că ei știu că el este fiara pe care Ioan o descrie în Apocalipsa.^{”xxxii}

„Acea episcopie păcătoasă și scaunul Romei, care este într-adevăr desfrânata Babilonului descrisă de Sfântul Ioan în Apocalipsa, care stă pe o fiară cu șapte capete, despre care chiar Ioan a spus că sunt șapte dealuri și copiii la școală știu că este Roma, este numită *civitas septem montium*, cetatea pe șapte dealuri.”^{xxxiii}

- **Thomas Cranmer (1.489-1.556)** a fost un timp arhiepiscop de Canterbury. În câteva dintre afirmațiile lui, el îndetifică pe papa ca Antihrist.

„Cât despre papă, cred că este vrăjmașul lui Hristos și Antihristul, cu toată doctrina lui falsă.”^{xxxiiii}

„După ce toate acestea l-au arătat pe papă, monstrul cu o triplă coroană și marele Antihrist, care și-a asumat autoritatea nu doar asupra clerului, ci s-a ridicat mai presus de regi și împărați, folosindu-i după buna sa plăcere și așezându-se în templul lui Dumnezeu făcând ca legea să fie inutilă și dând oamenilor libertatea să calce legea și să privească decretele lui ca fiind mai importante decât legea veșnică a lui Dumnezeu.”^{xxxv}

El a adus dumnezei după inima lui, a inventat o nouă religie plină de câștig și bani, contrar doctrinei Sfintelor Scripturi, doar pentru a-și asigura împărăția, deposedându-L pe Hristos de slava Lui și ținând pe oamenii Lui în întuneric și orbire spre pierderea multor suflete pe care Dumnezeu le va cere din mâna lor în ziua cea din urmă. El se laudă cu canoane și decrete, că poate să fie *contra Petrum, contra Paulum, contra vetus and novum Testamentum*; că el, *plenitudine potestatis, tantum potest quantum Deus*: aceasta înseamnă, împotriva lui Petru, împotriva lui Pavel, împotriva Vechiului și Noului Testament; și din cauza plinătății puterii poate să facă la fel de multe ca Dumnezeu. Cine a mai auzit o asemenea blasfemie? Dacă există vreo altă persoană care să se ridice deasupra lui, să fie socotită Antihrist.”^{xxxvi}

După ce a citat diferite pasaje din Daniel și Apocalipsa, Cranmer afirmă: „Prin urmare Roma este scaunul lui Antihrist și Papa este el însuși Antihrist. Pot dovedi lucrul acesta cu multe versete biblice, scrieri ale scriitorilor din vechime și argumente puternice.”^{xxxvii}

- **John Bradford (1.510-1.555)** a fost capelanul episcopului Ridley și un scriitor și predicator popular. El a spus următoarele cuvinte exact înainte să fie ars pe rug: „Am fost condamnat și voi muri ca eretic pentru că nu cred că Antihristul din Roma este înlocuitorul lui Hristos și capul bisericii Sale de aici și de pretutindeni din lume prin poruncă divină.”^{xxxviii}

Observați remarca cu personalitate făcută unui coleg lucrător: „Mi-a fost spus că dorești să ți se trimită ceva despre autoritatea supremației episcopului Romei, care este fără nicio îndoială marele Antihrist despre care ne-a avertizat apostolul, ca să ai încă ceva cu care să poți răspunde adversarilor pentru că este posibil să întâmpini opoziție. Pentru a satisface această dorință voi spune pe scurt, pentru ca prin harul lui Dumnezeu să pot să lămuresc aceste lucruri, să te echipez ca să rezisti atacurilor papistașilor dacă vei marca și vei citi iarăși ceea ce îți scriu acum.”^{xxxix}

- **John Jewel (1.522-1.571)** a fost episcop de Salisbury și unul dintre cei mai mari intelectuali ai Reformațiunii din Anglia. În 1.562 a publicat lucrarea lui monumentală *Apologia Ecclesiae Anglicanae*. Această lucrare tradusă în multe limbi a fost o declarație despre poziția Bisericii Anglicane împotriva

romano-catolicismului. Jewel face o listă a ideilor false despre Antihrist (cum că ar fi un evreu din seminția lui Dan, că s-ar naște în Babilonia sau Siria, sau că ar fi Mohamed sau Nero), și apoi arată că toate aceste idei sunt doar praf în ochi ca să se ascundă adevărata identitate a lui Antihrist.

„Aceste povești au fost alcătuite cu mare dibăcie ca să ne amăgească și ca, în timp ce noi ne gândim la aceste posibilități și ne ocupăm timpul privind o umbră sau o imitație a lui Antihrist, el, care este adevăratul Antihrist, să ne amăgească.”^{xxxix}

Jewel folosește apoi Scriptura pentru a demasca pe acest ipocrit:

„Această problemă este exprimată în capitolul șapte din Daniel: „...Și iată că era o a patra fiară, nespus de grozav de înspăimântătoare și de puternică; avea niște dinți mari de fier, mânca, sfărâma și călca în picioare ce mai rămânea; era cu totul deosebită de toate fiarele de mai înainte și avea zece coarne. M-am uitat cu băgare de seamă la coarne și iată că un alt corn mic a ieșit din mijlocul lor... Și cornul acesta avea niște ochi ca ochii de om și o gură care vorbea cu trufie.”

„Această fiară este Imperiul Roman, cel mai mare imperiu care a existat vreodată. El a fost împărțit în zece, sau în diverse împărății, așa cum v-am arătat și așa cum vedem și în ziua de astăzi. Acest corn mic este Antihrist. Imperiul va fi împărțit și puterea lui va slăbi: apoi va veni Antihristul. «El va rosti vorbe de hulă împotriva Celui Preaînalt, va asupra pe sfinții Celui Preaînalt și se va încumeta să schimbe vremurile și legea; și sfinții vor fi dați în mâinile lui timp de o vreme, două vremuri și o jumătate de vreme.» El nu doar va da pe față mândria și încumetarea lui Antihrist, dar va avea izbândă un timp. Așa ceva a mai fost și este. El a rostit vorbe de hulă la adresa lui Dumnezeu, a ucis pe sfinți, a schimbat vremile și legea, legea lui Dumnezeu și legea naturii. El este Antihrist.”^{xl}

Jewel s-a folosit de metoda istoricistă pentru a ajunge la aceste concluzii. Aceasta i-a permis să vadă că Antihrist nu a fost în trecut sau va exista în viitor, ci este un sistem prezent. De fapt, Fromm îl citează pe Jewel și menționează până și faptul că Antihrist se va ridica în Roma, cetatea pe șapte dealuri.^{xli}

- **John Napier (1.550-1.617)** a fost Lord de Merchiston. El a fost un distins matematician care a inventat logaritmi și a fost, de asemenea, un apărător înfocat al cauzei protestante. În 1.593 Napier a terminat de scris *Plain Discovery of the Whole Revelation of Saint John (O descriere sinceră a întregii Apocalipse a Sfântului Ioan)*. Aceasta a fost prima lucrare scoțiană amplă despre interpretarea Scripturii, mai ales a profețiilor. El a spus că Roma este desfrânată din Apocalipsa: „...desfrânată, care în Apocalipsa este numită în mod spiritual Babilon, nu este adevăratul Babilon, ci cetatea Romei.”^{xlii}

În afirmația 26 din lucrarea sa, Napier este și mai explicit: „Papa este singurul Antihrist care a fost profetizat.”^{xliii} Napier explică apoi ce vrea să spună [în engleza veche]:

„Există, în particular, o împărăție Apostolică, care este primul și principalul Antihrist, și este acel mare Antihrist pe care Pavel îl numește *omul fărădelegii și fiul pierzării, adversarul lui Dumnezeu care se ridică mai presus de Dumnezeu*, și mai folosește și alte epetete... Lăsând la o parte pe ceilalți antihriști neînsemnați, acest mare Antihrist și căpetenia tuturor Antihriștilor, este el pe care l-am pus la încercare ca să eliminăm orice îndoială. Nu putem spune că el este Mahomed, turcii, *lewe sau Ethnik*.”^{xliv}

- **John Wesley (1.703-1.791)**. Wesley, important fondator al metodismului, afirmă despre papalitate: „El este, în sensul emfatic, omul fărădelegii pentru că înmulțește păcatul fără măsură. El este, de asemenea, pe bună dreptate fiul pierzării, pentru că a dat la moarte pe mulți, atât cei care i s-au opus, cât și pe urmașii lor...”^{xlv}

- **Isaac Newton (1.642-1.727)**. Mulți nu sunt conștienți de faptul că Isaac Newton a fost nu doar un om de știință renumit, ci și un prezentator credincios al profețiilor biblice. Părerea lui despre Antihrist este foarte clară:

„Dar el [cornul cel mic] a fost o împărăție diferită de celelalte zece împărății... Dacă ne uităm la ochii lui vedem că a fost un clar-văzător și dacă ne uităm la gura care a vorbit lucruri mărețe și a schimbat vremurile și legea, a fost un profet și rege. Un asemenea clar-văzător, profet și rege este biserica Romei. Un clar-văzător... este un episcop în sensul literal al cuvântului. Biserica lui pretinde că deține episcopie universală. Cu gura lui face legi pentru regi și națiuni ca un oracol. Are pretenția că este infailibil și că ordinele lui sunt valabile în toată lumea, ceea ce îl face profet la cel mai înalt rang.”^{xlvi}

Să privim la modul în care unii dintre cei mai mari lideri ai Protestantismului din Lumea Nouă înțeleg identitatea lui Antihrist. Vom începe cu Samuel Lee.

- **Samuel Lee (1.625-1.691)** a fost pastor în New Bristol, Insula Rhode. El a afirmat:

„Bisericile Evanghelice cred toate că Pontiful Roman este Antihrist.”^{xlvii}

- **Roger Williams (1.603-1.683)** care a trăit la începutul perioadei coloniale, a fost un apărător înfocat al libertății religioase și civile. El a trebuit să fugă din Colonia Golfului Massachusetts în plină iarnă deoarece credea în separarea bisericii de stat. De fapt, metafora „peretelui” poate să fie urmărită până la Roger Williams cu mult timp înainte să fi fost folosită de Thomas Jefferson. Observați opinia lui despre Antihrist:

„Antihrist (cu ajutorul puterii civile) are închisorile lui pentru a-L ține închis pe Isus Hristos și urmașii Lui. Aceste închisori ar putea fi numite închisori ale episcopilor, papilor, diavolilor. Aceste case ale închișiției sunt mai îngrozitoare decât magistrații.”^{xlviii}

- **Cotton Mather (1.663-1.728)** în cartea lui, *Fall of the Babylon* [*Căderea Babilonului*], spune:

„Trebuie să îl privim pe Papă ca fiind Antihristul a cărui venire și domnie a fost prezisă de profețiile din vechime? Profețiile făcute de Dumnezeu au prezis ridicarea Antihristului în biserica creștină. Papa de la Roma are toate caracteristicile lui Antihrist, așa că oricine citește Scriptura și nu vede acest lucru, înseamnă că este foarte orb.”^{xliv}

- **Samuel Cooper (1.725-1.783)** a scris:

„Dacă Antihrist nu se găsește pe scaunului Sfântului Petru, atunci nu există nicăieri.”^l

În încheiere să analizăm câteva mărturisiri de credință care îl identifică pe papa ca fiind Antihristul:

- **Confesiunea de credință a Prezbiterienilor:**

„Nu există alt cap al bisericii cu excepția lui Isus Hristos, așa că papa de la Roma nu poate să fie conducătorul ei, ci este Antihristul, omul fărădelegii și fiul pierzării care se ridică în slăvi în biserică mai presus de Hristos și aceasta înseamnă că se consideră Dumnezeu.”^{li}

O carte cu predici ale Biserici Anglicane: „El trebuie să fie mai degrabă numit Antihrist și succesorul saducheilor și fariseilor, nu înlocuitorul lui Hristos sau succesorul Sfântului Petru.”^{lii}

- **Mărturisirea de credință luterană:**

„Papa este Antihristul care se slăvește pe el însuși mai presus de Hristos și i se opune acestuia, pentru că nu va permite creștinilor să fie mântuiți fără puterea lui, care oricum este egală cu nimic și nu este lăsată sau comandată de Dumnezeu.”^{liii}

- **Declarațiile de credință irlandeze din 1.615:**

„Episcopul Romei este departe de a fi capul bisericii universale a lui Hristos. Lucrările și doctrinele lui ne arată că el este omul fărădelegii prezis de Scriptură, pe care Dumnezeu îl va consuma cu suflarea Lui și îl va distruge cu strălucirea venirii Sale.”^{liv}

„Deoarece Episcopul Romei a făcut o monarhie din Creștinism, pretinzând puterea peste toate bisericile și peste toți pastorii, ridicându-se pe sine la nivelul lui Dumnezeu din dorința de a fi adorat, lăudându-se că are toată puterea în cer și pe pământ ca să se ocupe de toate chestiunile bisericești, ca să ia hotărâri cu privire la chestiuni de credință, să autorizeze și să interpreteze după buna lui plăcere Scripturile, să facă trafic cu suflete, să neglijeze angajamente și jurăminte, să stabilească noi servicii divine, iar în ceea ce privește guvernarea civilă, să calce în picioare autoritatea legală a magistraților luând, dând și făcând schimb de împărății, credem și susținem că el este Antihristul și fiul pierzării prezis în Cuvântul lui Dumnezeu printr-o desfrânată îmbracată în stacojiu și așezată pe șapte dealuri ale mării cetății având putere peste împărății pământului. Știm că Domnul îl va mistui cu suflarea Sa și îl va distruge cu strălucirea venirii Lui, așa cum a promis și cum a și început să facă.”^{lv}

Froom face un sumar al evenimentelor istorice

Este clar că din secolul al XIV-lea până în secolul al XVIII-lea profeția biblică arăta către episcopul Romei ca fiind Antihristul prezis de Scriptură. După ce a prezentat foarte multe dovezi de la sursele originale, Froom concluzionează:

„În Germania, Elveția, Franța, Danemarca, Suedia, Anglia și Scoția au existat declarații impresionante simultane, atât verbale cât și scrise, că papalitatea este Antihristul specificat de profeție. Simbolurile lui Daniel, Pavel și Ioan au fost aplicate și rezultatul a fost uimitor. Sute de cărți și broșuri au influențat conștiința Europei. Influența a fost așa de mare că Roma, alarmată, a văzut că trebuie să contracareze această indentificare a ei cu Antihristul, altfel va pierde bătălia.”^{lvi}

Țineți cont că aceia care au îndreptat degetul către Papă ca fiind Antihristul au fost oameni cu o educație înaltă. Mulți erau experți în ebraică, greacă și latină. Mulți au ajuns la această concluzie independent de alții. Cuvintele lor erau saturate cu citate din Daniel 7 (cornul cel mic), Apocalipsa 13 (fiara), Apocalipsa 17 (desfrânată), 2 Tesaloniceni 2 (omul fărădelegii) și Matei 24 (urâciunea pustiirii). Mărturia a fost unanimă și a ajuns pe tot continentul european.

Planul romano-catolicilor de a răsturna hermeneutica protestantă

Papalitatea știa că poate să aibă succes doar dacă întoarce degetul acuzator al Profeției Biblice. Cum ar putea să facă acest lucru când dovezile sunt așa de evidente? Papalitatea a realizat că pentru a avea succes trebuie să schimbe metoda hermeneutică a istoricismului pe care o foloseau protestanții pentru a interpreta profeția. Doar răsturnând metoda hermeneutică a istoricismului putea papalitatea să schimbe direcția degetului acuzator. Așa că papalitatea a făcut un plan pentru a face lucrul acesta.

În 1.545 Biserica Romano-Catolică a organizat un consiliu bisericesc în orașul italian Trent. Scopul consiliului era să împiedice avansarea Reformațiunii Protestante. Consiliul a durat până în 1.563 (cel mai mare consiliu din istoria Bisericii Romano-Catolice). Nu au fost luate decizii majore cu privire la profeția

Biblică, dar papalitatea a reafirmat cu tărie dogmele bisericii și a pronunțat anatema pe cei care învățau altceva. Consiliul de la Trent a dat tonul la ceea ce urma să vină.

Cu doar 11 ani înainte de consiliu (în 1.534) Sfântul Ignățiu de Loyola a înființat societatea lui Isus (cunoscută ca și Iezuiți). Pe lângă faptul că au asigurat papalității forțe ale poliției secrete, Iezuiții au instruit o elită de teologi al căror scop deschis era să desființeze Protestantismul. De fapt, în Biserica Sfântul Petru din Roma există o statuie a lui Loyola care îi calcă în picioare pe protestanți.

Ordinul Iezuit al lui Loyola a reușit să formeze doi învățați care să oprească și să distrugă Reformațiunea protestantă. Vom discuta acum despre această întâmplare tragică.

Deși această lucrare se ocupă de provocarea futurismului, ar fi bine să facem câteva remărci despre preterism.

Preterism: Luis de Alcazar schimbă înțelesul profeției la trecut

Istoricul evreu Iosif Flavius (născut în anul 37 d. Hr.) a crezut că cornul cel mic din Daniel 8 (și probabil cornul cel mic din Daniel 7, deși nu suntem siguri) a fost Antioh Epifanul, un domnitor seleucid care a domnit din 174 până în 163 î. Hr. În sensul acesta Iosif a împărtășit opinia LXX (1 Macabei 1:10) și a multor alți învățați evrei din acele zile.

În al doilea secol d. Hr., un vrăjmaș al creștinismului numit Porphyry a corespondat cu un părinte bisericesc, părintele Tertulian, și a încercat să îl convingă că Iosif avea dreptate. Nu e nevoie să vă spun că Porphyry nu a avut succes. Târziu, în secolul al XVI-lea, teoria pe care Tertulian a respins-o a devenit o învățătură acceptată în Biserica Romano-Catolică.

Luis de Alcazar, un Iezuit din Sevilla, Spania, a preluat ideea lui Iosif și din LXX. Începând cu 1.569 Alcazar a lucrat să contracareze opinia protestantă asupra profețiilor. El a scris un comentariu de 900 de pagini la cartea Apocalipsei pe care l-a intitulat: *Vestigatio Arcani Sensus in Apocalypsi* [O investigație asupra sensului ascuns al Apocalipsei]. Cartea a fost publicată după moartea lui în 1.614.

În acest volum, Alcazar a afirmat că Daniel și Apocalipsa au fost împlinite în trecut. Sistemul lui de interpretare profetică a devenit cunoscut ca *preterism*. Alcazar a crezut că întreaga carte a Apocalipsei se împlinise în primele șase secole ale erei creștine și că Nero era Antihristul prezis.

Odată ce a spus că împlinirea profețiilor din Daniel și Apocalipsa a avut loc în trecut, Alcazar spune că nu se pot aplica la Papalitatea secolului al XVI-lea. Dacă părerea lui Alcazar este adevărată, atunci protestanții erau greșiți. Metoda alternativă de interpretare profetică a lui Alcazar a îndreptat degetul arătător de la Papă către Antioh și Nero.

Din nefericire, mulți protestanți au acceptat hermeneutica neortodoxă a lui Alcazar. Ea a fost adoptată mai întâi în 1.644 de Hugo Grotius al Olandei în cartea lui *Annotationes*. Mulți alți învățați protestanți i-au urmat exemplul. Este demn de notat că raționalistul german J. G. Eichhorn (1.752-1.827) a republicat cartea lui Alcazar.^{lvii}

Metoda preteristă a plăcut Germanilor raționali pentru că părea să elimine elementul predictiv din profețiile din Daniel și Apocalipsa.^{lviii} Este remarcabil că preterismul a fost introdus în Statele Unite de Moses Stuart în 1.842. Potrivirea în timp este demnă de remarcat. În timp ce William Miller și colegii săi proclamau mesajul care avea la bază metoda hermeneutică historicistă, Satana lucra să introducă o metodă rivală, *preterismul*.

Preterismul este încă metoda preferată de Biserica Romano-Catolică așa cum se poate vedea în versiunea *New American Bible* a lui Daniel 7:25: „El va vorbi împotriva Celui Prea Înalt și va asupri pe sfinții Celui Prea Înalt, încumetându-se să schimbe sărbătorile și legea.” Observați cum cuvântul „vremurile” este tradus prin „sărbătorile”. Nu doar Biserica Romano-Catolică folosește metoda preteristă. Este metoda preferată și a învățaților protestanți care se folosesc de metoda istorico-critică pentru a scăpa de elementul profetic supranatural din profeție. Vom oferi câteva exemple contemporane unde s-a folosit metoda preteristă.

- O notă de subsol în Biblia Romano-Catolică Jerusalem explică înțelesul fiarelor din Daniel șapte. Leul este simbolul Babilonului și ursul reprezintă pe mezi. Leopardul îi reprezintă pe perși și fiara reprezintă imperiul lui Alexandru și al succesorilor săi. Cele zece coarne sunt regii Dinastiei Seleucide și cornul cel mic îl reprezintă pe „Antioh IV Epifanul (175-163) care a venit la putere doar după ce a scăpat de câțiva dintre rivalii săi.”^{lix}
- În ceea ce privește activitățile micului corn, aceeași Biblie Ierusalim afirmă: „Politica elenizării a lui Antioh Epifanul include interzicerea păzirii Sabatului și a sărbătorilor.” Despre cele trei vremuri și jumătate se spune: „Trei ani și jumătate, atât a durat persecuția sub Antioh Epifanul; această perioadă de timp, exprimată și ca 42 de luni, se referă la „o perioadă temporară de persecuție cu o limită pusă de providența lui Dumnezeu.”^{lx}
- Comentariul Bibliei lui Ieronim (Romano-Catolic) face referire la cele trei coarne care au fost smulse de către cornul cel mic și spune: „Această traducere are la bază interpretarea potrivit căreia trei dintre predecesorii lui Antioh Epifanul au murit de moarte violentă ca el să poată să ajungă la tron.”^{lxi}
- Făcând referire la fiara din Apocalipsa 13 care a primit o rană de moarte și a cărei rană a fost vindecată, același comentariu afirmă: „Această pasaj face referire la un eveniment anume, așa cum este omorârea lui Cezar și vindecarea imperiului sub August, legenda *Nero redivivus* sau la alte câteva nenorociri regale.”^{lxii}
- Revised Standard Version conține următoarea notă de subsol cu explicația despre micul corn din Daniel 7: „Aceia care pretind că cea de-a patra împărăție este Grecia spun despre cornul cel mic că îl reprezintă pe Antioh Epifanul, domnitorul seleucid care a încercat să desființeze închinarea iudaică. Cei care identifică cea de-a patra împărăție ca fiind Roma, spun că cornul cel mic este Antihristul [mai multe despre lucrul acesta mai târziu].”^{lxiii} Este semnificativ că acest comentariu prezintă doar două posibile interpretări, pe cea preteristă și futuristă. Interpretarea historicistă nu mai este o opțiune.
- Cartea vestită *Interpreter's Bible Commentary* interpretează, de asemenea, atât cornul cel mic din Daniel 7, cât și pe cel din Daniel 8, ca simbolizând pe Antioh Epifanul. Vorbind de Daniel 7:8 în această carte se afirmă: „Cornul cel mic aici, ca și în Daniel 8:9, este Antioh Epifanul.”^{lxiv}

În ceea ce privește fiara din Apocalipsa 13, același comentariu ne informează că, „Fiara nu reprezintă doar împărați, ci este asociată într-un mod special cu Nero...”^{lxv} În ceea ce privește rana de moarte și vindecarea ei ne este spus: „Cât despre capul cu o rană de moarte care a fost vindecată, este evident o aluzie la mitul care susține că Nero, care a murit de o rană în gât, va reveni la viață ca Antihrist pentru a chinui imperiul și ca să îi persecute pe creștini.”^{lxvi}

- Un ultim exemplu. *The Broadman Bible Commentary* explică despre cornul cel mic din Daniel 7:

„Va rosti vorbe de hulă împotriva celui Prea Înalt... Aceasta face referire la încercarea lui Antioh Epifanul de a se instaura ca un dumnezeu puternic. El îl disprețuia pe Dumnezeuul lui Israel... va asupri

[pe sfinți]... Aceasta se referă la persecuția îngrozitoare pornită de Antioh Epifanul asupra evreilor din Ierusalim... **Vremurile** cu privire la care Antioh Epifanul a dat ordin să fie schimbate erau anumite practici religioase... **Legea** ne aduce aminte de Tora și de legea mozaică... Antioh Epifanul a căutat să schimbe practic orice expresie a practicii religiei iudaice... Antioh Epifanul a interzis jertfele și arderile de tot, sabbatele și sărbătorile, circumcizia și legile alimentare... **O vreme, două vremi și o jumătate de vreme** este un concept vag. Încercarea lui Antioh Epifanul de a extirpa religia iudeilor a durat vreo trei ani și jumătate.^{lxvii}

Dacă interpretările de mai sus sunt adevărate, atunci papalitatea nu are nimic de a face cu profețiile din Daniel și Apocalipsa. Atunci protestanții care și-au riscat viețile din secolul al XIII-lea până în sec. al XVII-lea au predicat în zadar. Este clar că această metodă scutește Biserica Catolică de orice vină aruncând-o asupra lui Antioh și Nero.

Hermeneurica preteristă implică o schimbare a vremurilor lui Dumnezeu deoarece crează propriul scenariu profetic și încearcă să ne schimbe înțelegerea despre această chestiune în care s-a găsit și se găsește împlinirea profețiilor (vă amintiți ce a încercat Nebucadnețar să facă în Daniel 3?). Protestanții liberali, adoptând metoda preteristă a romano-catolicismului, au devenit profeții falși ai romano-catolicismului. Cu alte cuvinte, adoptând și proclamând interpretarea profetică preluată de la papalitate, protestanților liberali au făcut o imagine fiarei din punct de vedere hermeneutic.

Este acesta motivul pentru care protestantismul liberal a devenit practic imposibil de distins de romano-catolicism în ceea ce privește teologia și modul de închinare? Poate să fie acesta motivul pentru care protestanții liberali întind mâna peste prăpastie ca să dea mâna cu catolicismul? Dacă dau la o parte adevărata interpretarea hermeneutică profetică, protestanții liberali se vor afla într-un labirint al nesiguranței și confuziei.

Futurism: Ribera stabilește împlinirea profețiilor în viitor

Trebuie să ne întoarcem la învățatul iezuit Francisco Ribera (1537-1591), din Salamanca, Spania. Ribera a fost un student strălucit care s-a specializat în latină, greacă și ebraică. El a primit un doctorat în teologie de la Universitatea Salamanca și s-a alăturat ordinului iezuit în 1570 când avea doar 33 de ani.

Înainte să analizăm metodele de interpretare profetică ale lui Ribera trebuie să subliniem că părinții Bisericii primare (nu scriitorii Noului Testament!) aveau anumite elemente futuriste în escatologia lor. Ei credeau aproape în unanimitate că „potrivnicul” din 2 Tesaloniceni 2 era Imperiul Roman. Ei credeau, de asemenea, că de îndată ce Imperiul se destrăma, o persoană diabolică se va ridica ca să domnească asupra lumii trei ani și jumătate.^{lxviii}

Ca să fim cinstiți față de acești părinți bisericești, trebuie să ne amintim două lucruri:

- Părinții bisericești ai bisericii primare nu se așteptau ca lumea să mai dureze încă 2.000 de ani. Ei credeau că venirea lui Hristos va avea loc în viitorul apropiat.
- Profeția nu este înțeleasă pe deplin până când nu se împlinește. Isus însuși a explicat ucenicilor: „Și v-am spus aceste lucruri acum, înainte ca să se întâmple, pentru ca atunci când se vor întâmpla, să credeți.” (Ioan 14:29)
Evangelhia descoperă că ucenicii au înțeles și aplicat greșit profeția biblică înainte de înviere. Dar când aceste profeții au fost împlinite, inimile lor au ars în ei atunci când Isus le-a deschis Scripturile (Luca 24:32). Istoria denotă, fără nicio îndoială, că înțelesul profețiilor devine clar în apropierea momentului împlinirii lor. (2 Petru 1:19)

Părinții bisericii primare au trăit în timpul celei de-a patra fiare (Roma). Imperiul nu se divizase în cele zece regate. Cornul cel mic nu se ridicase. Ei nu puteau decât să ghicească identitatea lui Antihrist.

Dar reformatorii protestanți nu au avut nevoie să ghicească. Ei au avut avantajul de a privi înapoi la peste o mie de ani de istorie bisericească. Ei au văzut, cu ochii lor, ceea ce părinții bisericești nu au văzut. Atunci când a avut loc Reformațiunea, Imperiul Roman se împărțise în zece împărății și un imperiu spiritual rău (Roma Papală) se ridicase dintre aceste împărății ca să domnească peste ele. În felul acesta reformatorii au avut avantajul de a avea o vedere de ansamblu a istoriei care i-a ajutat să îl identifice pe cornul cel mic, omul fărădelegii, fiara, desfrânată și urâciunea pustiirii.

Acum, înapoi la Ribera. Acest învățat iezuit a valorificat părerea incompletă a părinților bisericești. În 1.590 el a publicat un comentariu de 500 de pagini asupra Apocalipsei unde a prezentat profețiile din Apocalipsa folosind hermeneutica futuristă.

Principalele principii ale escatologiei lui Ribera sunt „puse pe seama domniei de trei ani și jumătate literali a lui Antihrist, care se va opune și va rosti vorbe de hulă împotriva sfinților chiar înainte de a doua venire. El a învățat că Antihristul va fi o persoană care va reconstrui templul din Ierusalim, va desființa credința creștină, îl va nega pe Hristos și îi va primi pe evrei, va pretinde să fie Dumnezeu și va cuceri lumea și toate acestea doar în trei ani și jumătate.”^{lxix}

Ribera a fost un cercetător și un scriitor eminent, dar nu un vorbitor înzestrat. Mai mult, viața i-a fost scurtată când a murit la doar 54 de ani. Părerea lui Ribera a avut nevoie de un campion ager cu claritate care să ducă mesajul său dincolo de sfera academică. Acest campion a fost găsit și numele lui este Cardinalul Robert Bellarmine (1.542-1.621).

Robert Bellarmine continuă atacul romano-catolic

Bellarmino a fost un cardinal Italian și unul dintre cei mai capabili apologeți iezuiți. El a fost un vorbitor talentat și a ținut prezentări unor grupuri mari de oameni. Bellarmine a preluat lucrul de unde l-a lăsat Ribera. De fapt, Bellarmine a făcut cu multă pasiune din răspândirea hermeneuticii futurismului misiunea vieții lui.

„El a insistat asupra faptului că profețiile privitoare la Antihrist ale lui Daniel, Pavel și Ioan nu se aplică puterii papale. Aceasta a format cea de-a treia parte a operei *Disputationes de Controversis Christianae Fidei Adversus Huius Temporis Haereticos* [*Lecturi controversate cu privire la punctele de doctrină diferite ale ereticilor din acest timp*], publicată în 1.581 și 1.593. Aceasta este cea mai detaliată apologie a religiei catolice care a fost publicată vreodată și a devenit arsenalul pentru toți viitorii apărători și interpreți.”^{lxx}

Deși vederilor profetice fundamentale ale lui Bellarmine erau identice cu ale lui Ribera, el a reglat și a amplificat multe detalii. El a militat în favoarea vederilor futuriste literare și împotriva protestanților cu un zel evanghelistic demn de admirat!

Bellarmino a fost expert în a-i întoarce pe reformatori împotriva lor înșile. De exemplu, el s-a întrebat de ce Luther, care a spus că vederile lui se bazează doar pe Scriptură, s-a îndoit de faptul că Apocalipsa aparține de canonul biblic. Dimpotrivă, Bellarmine a apărat cartea Apocalipsei ca făcând parte din canonul Noului Testament.

Bellarmino a făcut eforturi uimitoare să dovedească că reformatorii nici măcar nu cad de acord între ei cu privire la când începe și se termină perioada profetică. De exemplu, unii protestanți au stabilit că Antihrist a început să domnească la căderea Romei (400 d. Hr.). Alții au spus că în anul 600 d. Hr., când Papa Gregorie cel Mare a preluat tronul papal, iar alții, undeva între anii 200 și 773, 1000 sau chiar 1200.

Bellarmino a susținut că, dacă reformatorii nu au putut să cadă de acord cu privire la perioada în care a domnit Antihrist, atunci nu erau demni de încredere ca să îl identifice.

Bellarmino a făcut eforturi uimitoare ca să dovedească că părinții bisericești din biserica primară (nu scriitorii Noi Testamentali) credeau că Antihristul va fi o persoană care va domni timp de trei ani și jumătate literali. În felul acesta el a încercat să dovedească că opinia sa își afla rădăcinile în opinia bisericii primare. El a demonstrat, de asemenea, că fiecare dintre reformatori a interpretat simbolurile din Daniel în mod diferit. În felul acesta a lucrat ca să submineze modul în care era văzută identitatea lui Antihrist.

În capitolul cinci al lucrării sale Bellarmino s-a folosit de un argument cheie care va fi preluat mai târziu de protestanți. Acolo Bellarmino a rescris istoria spunând că Imperiul Roman nu a fost niciodată împărțit așa cum se spune în Daniel 7 și, prin urmare, Antihrist nu a venit. După Bellarmino, pustiirea Imperiului Roman ar fi avut loc înainte de venirea lui Antihrist și această pustiire nu a avut loc. Mai târziu vom vedea că o grupă de autori protestanți au preluat acest argument și l-au folosit.

Esența argumentului lui Bellarmino este că papalitatea nu poate să fie Antihrist din trei motive:

- Profețiile despre Antihrist se referă la un individ, însă papalitatea este un sistem.
- Perioadele de timp sunt literale, iar papalitatea există de secole.
- Antihrist va domni în templul din Ierusalim, dar papa domnește la Roma.

„Toți catolicii cred că Antihrist va fi o anumite persoană, dar toți ereticii învață... că Antihrist nu este o singură persoană, ci un anumit tron, o împărăție absolută, o reședință apostată a celor care conduc biserica.”^{lxxi}

„Antihrist nu va conduce decât trei ani și jumătate. Dar Papa conduce biserica de mai mult de 1.500 ani. Nu există nicio persoană care să fi fost desemnată ca Antihrist și care să fi condus exact trei ani și jumătate. Prin urmare Papa nu este Antihrist. Antihristul nu a venit încă.”^{lxxii}

„Papa nu este Antihrist pentru că tronul lui nu este în Ierusalim, nici în templul lui Solomon. Din anul 600 niciun pontif roman nu a mers la Ierusalim.”^{lxxiii}

Este clar că Bellarmino a aplicat o hermeneutică literală în expunerea profețiilor din Daniel și Apocalipsa. Așa cum vom vedea mai târziu, această hermeneutică literală a fost preluată de protestanții conservatori și dusă la extreme ridicole. Trebuie să ne întoarcem la povestea noastră despre „călătoria incredibilă” a futurismului.

Protestantismul asimilează hermeneutica futuristă de la romano-catolici

Timp de aproape 200 de ani după Ribera și Bellarmino, postestantismul a rămas credincios principiilor profetice. De fapt, cei mai mari interpreți ai profeției biblice au apărut cu înverșunare metoda istoricistă în această perioadă. Mai apoi a existat o schimbare, mai mică la început, dar care a luat avânt. La începutul sec. al XIX-lea unii comentatori protestanți au început să fie mai deschiși față de Roma. Acest lucru poate fi văzut mai clar în Mișcarea Tractariană de la Oxford a Bisericii Anglicane din Anglia. Froom descrie această mișcare îndreptată către Roma:

„Dar acum, în secolul al XIX-lea, în Marea Britanie, conceptul futurist a fost reînviat de Samuel Maitland, James Todd, William Burg, John Darby al Frățietății din Plymouth și renumitul John Henry Newman.”^{lxxiv}

Totul a început cu Samuel Maitland care a publicat în 1.826 o serie de pamflete intitulate *Întrebări*. Froom afirmă că „în acestea Maitland a luat cu asalt întreaga aplicație făcută asupra papalității în ceea ce privește cornul cel mic, cea de-a patra fiară din Daniel, fiarele din Apocalipsa și Babilonul, susținând că ar fi trebuit să fie un Antihrist infidel declarat și afirmând că zilele profetice ale domniei lui erau literale.”^{lxxv}

Părerea lui Maitland a fost împărtășită de James Todd (1.805-1.869) și William Burgh (1.800-1.866) [amândoi au făcut parte din clerul Bisericii Anglicane]. Aceste păreri vor forma în cele din urmă fundamentul pentru întoarcerea lui John Newman către Roma.

Observați următoarele afirmații scrise de William Burgh: „Mai întâi, faptul că omul fărădelegii nu este catolicismul, apare din necesitatea să se înțeleagă că este vorba de un individ și nu de o putere sau o funcție care există datorită multor susținători sau care este preluată prin succesiune.”^{lxxvi}

„Aș spune că se face referire la un individ - o persoană ale cărei pretenții trăiesc și dispar odată cu ea... [nu uitați aceste cuvinte care vor fi preluate aproape cuvânt cu cuvânt de către Dave Hunt].”^{lxxvii}

„În al doilea rând, natura acestor acte și pretențiile dovedesc că omul fărădelegii nu este Papa.”^{lxxviii}

James H. Todd a fost categoric în negarea faptului că papalitatea este Antihristul. Lecturile lui din 1.838 au fost publicate mai târziu cu titlul *Discursuri cu privire la profețiile care arată spre Antihrist în scrierile lui Daniel și Sfântului Pavel*. Este demn de notat că această carte a fost dedicată lui Samuel Maitland.

Teoriile care stau la baza concepției lui Todd sunt:

- Antihrist este un individ care va apărea la sfârșitul lumii chiar înainte de a doua venire a lui Hristos.
- Faptele rele ale lui Antihrist se potrivesc mai degrabă evreilor decât neamurilor. De fapt, Antihristul se va așeza în templul din Ierusalim reconstruit.
- Antihrist va domni timp de 1260 de zile literale.
- Cea de-a patra împărăție din Daniel 7 nu era Imperiul Roman și prin urmare cele zece coarne nu își găsesc împlinirea în Imperiul Roman. Ce-a de-a patra împărăție va fi stabilită pe pământ cândva în viitor.^{lxxix}

Todd a mers atât de departe încât a spus că „Romanismul nu este o apostazie de la credință.” Apoi a continuat să spună că „... erorile romanismului nu se ridică la rangul de apostazie.” Și mai uluitoare este declarația că „Biserica Romei este o biserică creștină adevărată.”^{lxxx}

Protestanți proeminenți din Biserica Anglicană se foloseau acum de hermeneutica futuristă și literală pe care au preluat-o de la iezuiți. Nu e de mirare că nu au mai putut să vadă papalitatea ca fiind Antihristul prezis de profeția biblică.”

Conceptele lui Todd și Burgh au fost fundamentale pentru nașterea Mișcării Tractariene de la Oxford. Pentru a scurta povestea, această mișcare creștină din Biserica Anglicană a durat din 1.833-1.845. [Nu uitați aceste date. Exact în această perioadă de timp în partea cealaltă a Atlanticului Mișcarea Milerită se dezvoltă rapid.]

În această perioadă o serie de 90 de *Tractate pentru aceste timpuri* a fost pregătită cu scopul special de a scoate orice urmă de protestantism din Biserica Anglicană. Scriitorii principali au fost Newman, Pusey, Keble, Froude și Williams. Aceștea oameni s-au folosit de scrierile lui Maitland, Burgh și Todd pentru a

dezvinovați papalitatea de stigmatul de Antihrist. Protestanții au fost încurajați în mod deschis să se întoracă la Biserica Romano-Catolică și să îl accepte pe Episcopul Romei ca lider al lumii creștine.

Mișcarea către Roma a fost condusă de principiile profetice literale ale futurismului. Dacă papalitatea nu era Antihristul prezis de profeție, atunci protestanții nu aveau motiv să nu se reunească cu Roma.

Astfel contrafacerea hermeneuticii futuriste literale a avut ca rezultat spiritul ecumenic [ceea ce se va întâmpla și la sfârșit]. Hermeneutica istoricistă dăduse protestantismului avânt și curaj să se separe de Roma. Dar *futurismul* a stagnat progresul protestantismului și l-a condus să caute să se unească cu Roma.

Apogeul Mișcării Tractariene de la Oxford a avut loc când John Henry Newman (1.801-1.890) s-a retras din Biserica Anglicană și s-a alăturat Bisericii Romano-Catolice. Newman fusese unii dintre cei mai importanți suporteri ai acestei mișcări. De fapt, el personal scrisese douăzeci și nouă din cele nouăzeci de tractate. Deși vorbise cu asprime despre papalitate, în 1.843 a „retras în mod public tot ceea ce spusese împotriva Romei. În 1.845 a fost primit să ia împărtășania și a plecat de la Oxford la Roma unde, în 1.846 a fost hirotonit ca preot și mai târziu a primit un Doctorat în Divinitate de la papă. În 1.847 s-a întors în Anglia unde a continuat să locuiască. În 1854 Newman a fost chemat la Dublin ca rector al Universității catolice recent înființate și în 1.879 a primit titlul de cardinal.”^{lxxxii}

Înainte de a continua „călătoria incredibilă” a futurismului către protestantism, trebuie să facem o pauză și să aruncăm o privire la lucrarea unui alt preot iezuit, Manuel de Lacunza y Diaz (1.731-1.801). David Pio Gullon a făcut un studiu comprehensiv al escatologiei lui Lacunza așa cum este ea prezentată în *La Venida del Mesias en Gloria y Magestad (Venirea lui Mesia în glorie și maiestate)*. Vom revizui câteva dintre concluziile lui Gullon cu privire la lucrarea lui Lacunza.^{lxxxii}

Lacunza a fost un iezuit și un student avid al profeției, așa că nu putem să ne îndoim de faptul că știa despre scrierile lui Ribera. De fapt, ca și Ribera, era un futurist înfocat și un catolic loial. Escatologia futuristă a lui Lacunza include următoarele lucruri:

- Împlinirea **Apocalipsei 4-22** în viitor.
- Cele trei vremi și jumătate ale domniei lui Antihrist sunt literale.
- Cei 144.000, un număr literal, vor fi evrei.
- Israelul literal va fi adunat și convertit în timpul strâmtorării care va avea loc chiar înainte de a doua venire. Dumnezeu va împlini literal toate promisiunile făcute israelului literal.
- Mileniul va fi o perioadă de pace pe pământ când oamenii vor trăi în trupurile lor muritoare.
- În timpul mileniului sistemul jertfelor va fi restabilit în templul din Ierusalim.

Este evident că prezentatorii protestanți contemporani ai profeției biblice au preluat multe lucruri de la Lacunza. Este uimitor că multe dintre opiniile cu privire la profeție care se promovează în bisericile protestante conservatoare au fost preluate de la un preot romano-catolic iezuit.

Lacunza s-a îndepărtat de futurismul obișnuit spunând câteva lucruri:

- Venirea lui Hristos va urma după mileniu (Ribera și alții nu credeau în mileniu)

- Antihristul din urmă nu va fi un individ, ci un sistem apostaziat care se va ridica în vremea sfârșitului. Lacunza scrie despre aceasta:

„Dacă ne așteptăm să vedem împlindu-se într-un om tot ceea ce s-a spus despre fiară, cu tot ceea ce se spune în alte părți din Scriptură, mă tem că tot ce a fost scris va avea loc și un asemenea Antihrist nu va apărea. Îl vom căuta când va fi deja așezat pe tron. De asemenea, trebuie să ne fie teamă că această idee pe care ne-am făcut-o despre Antihrist poate fi cauza principală a nepăsării oamenilor când va veni ziua Domnului.”^{lxxxiii}

Pentru a scurta povestea, lucrarea lui Lacunza a ajuns în Anglia aproape în același timp când Burgh, Todd, Maitland și Newman își expuneau vederile futuriste. Datorită providenței care a produs o schimbare ciudată și neașteptată, lucrarea lui a fost tradusă în engleză de Edward Irving. De fapt, traducerea lucrării lui Lacunza făcută de Irving a fost publicată pentru prima dată în 1833, în același ani când a luat având Mișcarea Tractariană de la Oxford.^{lxxxiv}

Vedeți, protestantismul din Marea Britanie a fost bombardat de futurismul literal din ambele părți ale Atlanticului. Pe de o parte (în Europa) era Ribera și pe de cealaltă parte (în Chile) era Lacunza. Dar există mai multe informații. Să privim o altă mișcare din Marea Britanie care a fost menită să deraieze hermeneutica profetică protestantă.

Rolul Frățietății din Plymouth

În 1.825 un mic grup de părbați, nemulțumiți de condiția spirituală a bisericii protestante din Irlanda, s-a întâlnit în Dublin ca să se întărească spiritual unii pe ceilalți. Curând s-au format și alte grupe în Irlanda și în Anglia. Cea mai faimoasă a fost cea din Plymouth.

Acest grup a devenit cunoscut ca Frățietatea din Plymouth. Printre cei mai cunoscuți din acest grup era Edward Irving, Dr. S.P. Tregelles și John Nelson Darby (care li s-a alăturat în 1.827). La un moment dat, în această timp, după spusele lui Tregelles, Edward Irving [da, același Edward Irving care a tradus opera lui Lacunza] a auzit niște cuvinte într-o limbă necunoscută spunându-i că va exista o răpire secretă a bisericii înainte de venirea vizibilă a lui Isus.

Deși unii istorici dispensaționaliști au pus sub semnul întrebării mărturia lui Tregelles, un lucru e clar: ideea de răpire înainte de vremea strâmtorării a pătruns în escatologia protestantă în această perioadă. Așa cum vom vedea, noua doctrină a deschis calea pentru o dihotomie radicală între Israel și biserică. A deschis, de asemenea, ușa teoriei că evenimentele din Apocalipsa 4-19 se aplică în exclusivitate poporului israel de pe pământ în timp ce biserica este în cer.

Aceasta a fost o nouă dezvoltare în călătoria incredibilă a futurismului. În ciuda încercării nereușite a lui Lindsey de a dovedi contrarul,^{lxxxv} futuristii admit că această idee a fost străină bisericii creștine până la începutul secolului al XIX-lea. Dr. S.P. Tregelles care, așa cum am observat, a aparținut un timp Frățietății din Plymouth, dar care a abandonat-o mai târziu, descrie experiența lui Irving:

„Nu știu să fi existat vreo învățătură potrivit căreia va exista o răpire secretă a bisericii la cea de-a doua venire, până când i-a fost descoperită în biserică domnului Irving prin ceea ce se credea că este vocea Duhului Sfânt. Indiferent dacă cineva a confirmat lucrul acesta sau nu, acea mărturie a stat la baza doctrinei moderne și așa s-a născut frazeologia modernă. Nu a venit din Sfânta Scriptură, ci din ceea ce s-a spus în mod greșit că este Duhul lui Dumnezeu.”^{lxxxvi}

Din 1830 s-au ținut o serie de conferințe la Castelul Powerscourt din Irlanda. Știm că Edward Irving, John Nelson Darby și alți lideri cheie a mișcării Frățietății au participat la aceste întâlniri. Știm, de asemenea, că futurismul literal a devenit metodologia profetică aleasă și ideea de răpire secretă a fost

consolidată. Concepțiile stabilite la aceste conferințe s-au răspândit ca focul în miriște și au pătruns și în alte biserici.

Rolul lui John Nelson Darby

John Nelson Darby merită o atenție specială. Născut în Irlanda în 1.800, Darby a fost un student la drept strălucit și a studiat la Westminster Trinity College. Deși a avut parte de handicap fizic, avea o minte de geniu. Fratele Cardinalului Newman, care era cel mai bun prieten al lui Darby, a descris trăsăturile lui fizice:

„...un om remarcabil care m-a cucerit. Fizicul lui era într-adevăr slab. Un obraz căzut, un ochi împăienjenit de sânge, picioare paralizate care se sprijineau de cârje, o barbă care rar era bărbierită, un costum sărăcăcios și o persoană neglijată mi-a atras mai întâi mila, ca mai apoi să privesc cu uimire în salon la o asemenea personalitate.”^{lxxxvii}

La scurt timp Darby s-a despărțit de Biserica Anglicană și a adoptat futurismul literal cu o pasiune înfocată.^{lxxxviii} Disprețul lui față de istorie este motivul pentru care Darby nu a putut să înțeleagă că papalitatea este prezisă ca fiind Antihristul. El a spus odată:

„Nu vreau ca istoria să îmi spună că Ninive sau Babilon sunt în ruine sau că Ierusalimul este în mâinile neamurilor. Nu cred că istoria este necesară înțelegerii profeției.”^{lxxxix}

Lui Darby îi revine onoare dubioasă de a fi făcut dihotomia între Israel și biserică. Hal Lindsey a preluat mantaua lui Darby în epoca modernă:

„Cred că scopul lui Dumnezeu pentru Israel și cel pentru biserică sunt două scopuri distincte și se exclud reciproc. Ele nu pot să existe în același timp pe pământ, mai ales în timpul celor șapte ani de strâmtorare... Dacă lucrurile stau așa, atunci biserica trebuie să fie ridicată la cer înainte ca Dumnezeu să se ocupe de Israel, așa cum spune profeția din Daniel (Daniel 9:24-27).”^{xc}

Teoria răpirii nou descoperită a pregătit terenul ca Darby să ducă literalismul pe noi înălțimi. El a spus că dacă biserica universală va fi luată de pe pământ și Dumnezeu se va ocupa în mod exclusiv de poporul israel, atunci vor exista câteva concluzii inevitabile. Mai întâi de toate, templul unde stă Antihrist trebuie să fie templul din Ierusalim și Antihristul trebuie să fie o persoană. Cele 1.260 de zile ale domniei lui Antihrist trebuie să fie și ele literale și vrăjmașii lui Israel trebuie să vină din nord, sud sau est. Hermeneutica literală care a fost preluată de la Ribera, Bellarmine, Lacunza, Newman, Burgh, Todd și alții trebuia să devină testul ortodoxiei profetice în protestantismul contemporan conservator.

Cea mai mare tragedie în toate acestea, așa cum vom vedea, este eșecul futuriștilor de a distinge între interpretarea literală a Bibliei și o interpretare literalistică a profețiilor.^{xcii}

Metoda istoricistă cere cunoștințe istorice. Ea asigură puncte de referință cronologice care să ajute la determinarea cu precizie a punctului din timp unde ne aflăm în cadrul evenimentelor profetice. În Daniel 7, de exemplu, Babilonul este succedat imediat de Persia, Persia este imediat succedată de Grecia și Grecia este imediat urmată de Roma. Când Roma s-a destrămat a fost împărțită în zece împărății și dintre aceste zece împărății a ieșit un corn mic.

În futurism cunoștințele istorice în afara celor legate de Imperiul Roman nu sunt considerate necesare. Vedeti, futurismul a creat o prăpastie sau o parenteză de peste 1500 de ani între căderea vechiului Imperiu Roman și apariția Imperiu Roman reînviat peste care va domni Antihrist. Datorită faptului că cursul profeției a fost întrerupt de cea de-a patra fiară, cele zece coarne și deoarece cornul cel mic nu au mai ieșit niciodată, noi ne aflăm acum într-un „model fix” sau într-un tip de „animație profetică suspendată” care va

cunoaște sfârșitul odată cu răpirea bisericii. Deoarece niciun eveniment între distrugerea Imperiului Roman și ziua de astăzi nu a fost prevăzut de profețiile din Daniel 7, nu avem nevoie să studiem istoria.

Rolul lui Cyrus Ingerson Scofield

Între 1.859 și 1.974, Darby a făcut șase călătorii în Statele Unite unde a fost primit cu mare căldură și vederile lui acceptate cu înflăcărare.^{xcii} În felul acesta futurismul a ajuns în lumea nouă.

Lecturile și scrierile lui Darby ar fi fost uitate, dacă nu ar fi existat Cyrus Scofield (1.843-1.921). Scofield a fost convertit în 1.879 și, deși nu avea niciun fel de instruire teologică, a fost hirotonit ca pastor congregaționalist trei ani mai târziu. În 1.882 Scofield a devenit pastorul unei biserici congregaționaliste din Dallas. În timpul acesta se așeza praful peste cărțile lui Darby din cele câteva biblioteci în care se aflau. Dar când Scofield le-a descoperit, a venit cu ideea genială de a incorpora ideile futuriste ale lui Darby într-o serie de note de subsol și referințe din Biblia King-James. Astfel în 1.909 a fost tipărită faimoasa Biblie cu referințe Scofield.^{xciii} În timp, notele lui Scofield au ajuns să fie venerate la fel de mult ca și Biblia. Chiar și astăzi aceasta este Biblia folosită cel mai mult de protestanții care cred în interpretarea futuristă a profețiilor biblice.

Richard Kyle, care a crescut în biserica Frățietății din Plymouth și care a crezut odată cu tărie în scenariul futurist al profețiilor afirmă:

„Moștenirea lui Scofield are la bază Biblia cu referințe publicată în 1.909, îmbunătățită în 1.917 și revizuită în 1.967. S-a vândut în 10 milioane de exemplare. Biblia Scofield a devenit imediat standardul dispensaționalismului și timp de 99 de ani a fost mijlocul principal de răspândire a ideilor dispensaționaliste.”^{xciv}

În 1.888 Scofield a publicat *Rightly Dividing the Word of Truth (Împărțind drept cuvântul adevărului)*, o carte clasică care încă se mai tipărește. El a început să tipărească o altă publicație lunară numită *The Believer (Credinciosul)*. Scofield a predat o vreme la școala Moody și a participat la conferințe biblice. Din 1.902 s-a dedicat cu totul scrisului și predicării.^{xcv}

Reverența pe care futuriștii o au pentru Biblia cu referințe a lui Scofield poate să fie ilustrată printr-o experiență pe care am avut-o acum câțiva ani când am ținut un seminar de Apocalipsa în Mt. Holy, New Jersey. Un cuplu foarte îngrijit a venit în seara de deschidere, încântați de oportunitatea de a studia Apocalipsa. La masa cu înscrierile au refuzat Biblia Seminar preferând propria lor Biblie - Biblia cu referințe Scofield. Pe măsură ce seminarul a avansat, am observat că orice text pe care îl citeam și orice comentariu era comparat cu Biblia. În cele din urmă, când am ajuns la lecția cu cele șapte peceti, au fost cu totul suprinși și uimiți de perspectiva istoricistă. Când le-am făcut o vizită mi-au spus că nu au mai venit la seminar pentru că comentariile mele nu se potriveau cu Biblia lor.

Metoda literală versus metoda liberalismului

Dispensaționalistii slăvesc metoda literală a interpretării Bibliei și adesea pretind că cei mai mari reformatori protestanți au fost de partea lor. Lindsey, de exemplu, afirmă:

„Reformațiunea, mai mult decât orice altceva, a fost cauzată de acceptarea metodei literale, gramaticale și istorice a interpretării și renunțarea la metoda alegorică.”^{xcvi}

Lindsey chiar îl citează pe Luther și Tydale ca susținători ai metodei literale.^{xcvii} Nu vom argumenta că reformatorii s-au folosit de ceea ce se numește metoda istorico-gramaticală de interpretare. Oricum, adesea, ceea ce nu îți spune un scriitor este la fel de important ca ceea ce face.

Ceea ce Lindsey nu spune cititorilor este că reformatorii protestanți au folosit cu toți abordarea literală (nu literalistă) pentru a identifica papalitatea cu Antihristul, templul lui Dumnezeu cu biserica, urâciunea pustirii cu liturgia, întârziatorul cu Imperiul Roman și cei trei ani și jumătate cu ani profetici. În cartea sa, *Vanished into Thin Air (Dispărând în aerul rarefiat)*, Lindsey nu face nici măcar cu privire la ceea ce credeau Reformatorii despre profeția biblică. El lasă impresia că, dacă reformatorii ar fi în viață astăzi, s-ar folosi de hermeneutica litaristă care este departe de adevăr, la fel de departe ca estul de vest.

Lindsey îl tratează pe Sir. Isaac Newton (1.643-1.727) în același fel. În începutul capitolului patru al cărți *Vanished into Thin Air*, Lindsey îl citează pe Newton cu litere mari: „Cât despre timpul sfârșitului, vor fi persoane care își vor îndrepta atenția către profeții și vor insista asupra interpretării lor literare în mijlocul opoziției și protestelor.”^{xviii} Lindsey vrea să credem că Newton susținea hermeneutica literalistă. Însă oare o fi așa? Din nou, problema lui Lindsey este ceea ce nu ne spune.

Se găsește scris faptul că Newton a folosit hermeneutica istoricistă. El a învățat că papalitatea este Antihrist, că templul lui Dumnezeu este biserica și că cele 1.260 de zile sunt ani. Aceste învățături nu se potrivesc cu escatologia lui Lindsey. Ca să pretinzi că cei care sunt în tabăra opusă sunt, de fapt, de partea ta, este un lucru grav.

Însă Lindsey are un răspuns pentru cei care critică faptul că alege când să tacă. El afirmă că „unul dintre cele mai importante rezultate ale Reformațiunii a fost recuperarea metodei literale a interpretării. A fost nevoie de două secole până când această metodă să fie aplicată în interpretarea profeției biblice. Doar din secolul al XVIII-lea găsim dovezi cu privire la studierea sistematică a profețiilor biblice folosind interpretarea literală.”^{xix} Lindsey continuă să explice că la începutul secolului al XIX-lea au fost ținute multe conferințe biblice și adunări de tabără în Anglia, Scoția și Irlanda unde s-a pus accent pe studierea profețiilor biblice. Lindsey spune că „persoana care este cunoscută pentru că a popularizat profeția în acea vreme este John Darby.”^c

Pe scurt, ceea ce Lindsey spune este că Reformațiunea a reinstaurat metoda adecvată de studiere a Bibliei, dar metoda nu a fost aplicată în mod sistematic studiului profețiilor Biblice până în secolul al XVIII-lea și XIX-lea. Să fie oare adevărat? Scrierile istorice demonstrează altceva la fel de clar ca și lumina de la miezul zilei. Lindsey greșește când afirmă că metoda literală [de fapt, literalistă în mintea lui Lindsey] nu a fost aplicată studiului sistematic al profeției până în secolele al XVIII-lea și XIX-lea. Faptele dovedesc contrariul.

Așa cum am spus mai înainte, metoda literalistă a fost aplicată în mod sistematic de contra-reformatorii romano-catolici la sfârșitul secolului al XVI-lea și începutul sec. al XVII-lea. Nu reformatorii au fost cei care au folosit hermeneutica literalistă a lui Lindsey (Israelul literal, templul literal, individul literal, trei ani și jumătate literal), ci Ribera, Bellarmine și alți dușmani declarați ai Protestantismului. Este aproape de necrezut să Lindsey este de partea iezuiților și apoi se schimbă și spune că reformatorii protestanți au fost de partea lui.

Învățații se încadrează în originile preterismului și futurismului

Înainte să vorbim despre influența dăunătoare a futurismului asupra protestantismului contemporan, ar fi bine să cităm diverși învățați care au urmărit originile preterismului și futurismului până la Alcazar și Ribera. Vom începe cu George Eldon Ladd:

„Probabil că mulți futuriști moderni vor fi șocați de faptul că primul învățat în epoca relativ modernă care s-a întors la interpretarea patristică futuristă a fost iezuitul spaniol Ribera. În 1590 Ribera a publicat un comentariu despre Apocalipsa ca să contracareze interpretarea existentă printre protestanți care îl identifică pe Antihrist cu papalitatea. Ribera a aplicat toată Apocalipsa, cu excepția primelor capitole timpului

sfârșitului și nu istoriei bisericești. Antihrist, în concepția lui, era o singură persoană rea care va fi primită de către evrei și care va reconstrui Ierusalimul, va distruge creștinismul, îl va nega pe Hristos, va persecuta biserica și va domni în lume timp de trei ani și jumătate.”^{ci}

Joseph Tanner crede același lucru:

„Convingerea că papalitatea este Antihristul era așa de mare și puse o așa stăpânire pe mințile oamenilor încât Roma a hotărât să facă ceva și să încerce, creând alte sisteme de interpretare, să contracareze identificarea Antihristului cu papalitatea. În felul acesta, la sfârșitul secolului reformațiunii, doi dintre cei mai învățați doctori au pornit la lucru. Fiecare a încercat prin diverse mijloace să atingă același scop, și anume, să schimbe înțelegerea oamenilor că în profeții papalitatea este Antihristul. Iezuitul Alcazar s-a dedicat să pună în evidență metoda preteristă a interpretării, pe care am observat-o puțin mai înainte, și astfel să încerce să arate că profețiile despre Antihrist au fost împlinite înainte ca papa să domnească în Vatican. Așa că nu se poate aplica papalității. Pe de altă parte, iezuitul Ribera a încercat să pună deoparte aplicația acestor profeții la puterea papală prin promovarea sistemului futurist care spune că aceste profeții se referă nu la papalitate, ci la un anumit individ din viitor care încă trebuie să vină și să continue să aibă putere timp de trei ani și jumătate.”^{cii}

Dean Henry Alford în „Prolegomena” a Testamentului grecesc spune următoarele lucruri despre originea futurismului: „Se pare că fondatorul sistemului din timpul modern... este iezuitul Ribera, în jurul anului 1.580.”^{ciii}

În ceea ce privește originile preterismului, Alford spune: „Opinia preteristă nu a găsit adepți și nu prea exista în timpul creștinismului primar... Se spune că această opinie a fost promovată în întregime de iezuitul Alcazar în 1.614.”^{civ}

Chiar și romano-catolicul G. S. Hithcock a afirmat: „Școala futuristă, fondată de iezuitul Ribera în 1.591, îi caută pe Antihrist, Babilonul și templul reconstruit din Ierusalim la sfârșitul perioadei dispensaționaliste... Școala preteristă, fondată de iezuitul Alcazar în 1.614, explică Apocalipsa prin căderea Ierusalimului sau prin căderea Romei păgâne în 410 d. Hr.”^{cv}

Richard Kyle contribuie: „Printre iezuiții care insistă că Antihristul va veni, abordarea lui Spaniard Franciscus Ribeira are implicații semnificative pentru gândirea celor din viitorul mileniu. Atât catolicii, cât și protestanții care îl identifică pe Antihrist cu papa sau cu un lider, se folosesc de abordarea istoricistă a Apocalipsei lui Ioan.. Ribeira a reintrodus o abordare futuristă literală Apocalipsei lui Ioan. Făcând lucrul acesta a concluzionat că Antihristul era un viitor rege evreu renegat.”^{cvi}

Tanner a remarcat foarte bine: „Este foarte regretabil că aceia care susțin și promovează sistemul futurist în ziua de astăzi, adică în mare parte protestanții, cad în mâna Romei și ajută papalitatea să nu fie indentificată cu Antihrist. A fost spus foarte bine că „futurismul are tendința de a distruge eticheta pusă de Duhul Sfânt asupra papalității.” Este cu atât mai de plâns cu cât Antihristul papal pare să facă eforturi să recâștige influența asupra minților oamenilor.”^{cvii}

Ce putem spune despre Protestanții conservatori de astăzi? Adevărul este că nu doar au înghițit acul, ața și plumbul futurismului, ci și întreaga undiță și pe pescar. De fapt, ei au ajuns cu hermeneutica literalistică a futurismului atât de departe, încât aproape dau în ridicol. Evanghelicii, baptiștii, penticostalii și alți creștini născuți din nou au promovat futurismul pe tot globul. Creșterea fenomenală s-a produs datorită a cinci factori:

- Influența *Bibliei cu referințe Scofield*. Această Biblie cu note asigură o interpretare futuristă și literalistică cornului cel mic din Daniel 7 și fiarei din Apocalipsa 12, văzându-le ca simboluri ale unui viitor dictator mondial care va domni timp de trei ani și jumătate literal în templul reconstruit din

Ierusalim. Pe de altă parte, aceeași Biblie conține urme de preterism pentru că interpretează cornul cel mic din Daniel 8 ca un simbol al lui Antioh Epifanul.^{cvi}

- Înmulțirea evangheliștilor de la televiziuni care învață profeția dintr-o perspectivă futuristă. Un exemplu demn de notat este Jack Van Impe care arată o admirație fără urmă de rușine pentru Papa Ioan Paul al II-lea repetând în emisiunile sale TV: „Ce om!” O, ce orbire incredibilă!
- Publicarea din abundență de literatură fictivă și non-fictivă. Secțiunea profețiilor din librării este saturată cu cărți care conțin perspectiva futuristă. De exemplu, Tim LaHaye și Jerry Jenkins au scris o serie de romane creștine care vorbesc despre timpul sfârșitului. Titlurile vă pun totul:
  - Left Behind: A Novel of Earth's Last Days
  - Tribulation Force: The Continuing Drama of Those Left Behind
  - Nicolae: The Rise of Antichrist
  - Soul Harvest: The World Takes Sides
  - Appollyon: The Destroyer is Unleashed
  - Assassins: Assignment: Jerusalem, Target: Antihrist

Cât despre aceste opere, seria este alcătuit din 14 volume și a fost vândut în peste 10 milioane de copii. El a fost pe lista bestsellerurilor din New York Times timp de luni de zile. Jenkins explică scopul acestor volume:

„Scopul a fost să încurajăm biserica și să înconvinem pe necredincioși. Am descoperit că oamenii citesc Biblia din nou datorită lor și mulți au devenit credincioși.”^{cix} Întrebarea este: În ce cred oamenii? Ajung ei la concluzii greșite despre profeție citând Biblia prin ochelarii futuriști ai acestor romane?

Și mai uimitor este comentariul lui Tim LaHaye: „Primesc mesaje de la pastori din toată lumea [la momentul scrierii articolului, seria de romane a fost publicată în 14 limbi] care îmi spun că aceste cărți sunt cea mai bună unealtă evangelistică pe care au văzut-o vreodată. Este îmbucurător să vedem un așa de mare interes în aceste romane pentru că, dintre toate religiile lumii, creștinismul are cea mai interesantă poveste despre viitor.”^{cx}

LaHaye preamărește efectul evangelistic mondial al futurismului prin mesajul acestor cărți. În acel fel, futurismul este exportat la fiecare națiune, neam, limbă și popor.

- Răspândirea filmelor de groază populare așa cum ar fi The Omega Code, Left Behind și Armageddon.
- Institutul Biblic Moody din Chicago și Seminarul Teologic Dallas au pregătit nenumărați pastori, profesori de religie și învățați care să ducă mai departe metodologia futurismului în fiecare colț al pământului. Prin acestea și alte instituții educaționale mesajul futurismului este transmis la milioane de membri ai bisericii care la rândul lor îl împărtășesc cu vecinii și prietenii.

O întreagă armată promovează scenariul futuristic. Printre prooroci se află: Hal Lindsey, Tim LaHaye, Jerry Jenkins, Grant Jeffery, John Walvoord. John Hagee, Benny Hinn, Jack Van Impe, Jack LeLonde, Dave Hunt, David Jeremiah, Zola Levitt, Arno Froese, Pat Robertson, Randall Price, Dwight Pentecost, Jerry Falwell și nenumărați alții. Am examinat multe cărți evanghelice când mă pregăteam pentru acest proiect și, deși există variații în ceea ce privește detaliile, există unanimitate în privința principiilor hermeneutice de bază. Ei aplică cu toți un literalism rigid: Israel e literal, exemplul este literal, cele 1260 de zile sunt literale și Antihrist este o persoană, vrăjmașii lui Israel vor veni în mod literal de la nord și sud etc.

Acești promotori ai futurismului i-au depășit cu mult pe înaintașii lor. Un exemplu este cartea lui Grant Jeffery *The Signature of God: The Handwriting of God* [*Semnătura lui Dumnezeu: Scrisul lui*

Dumnezeu]. Jeffery pretinde să fi descifrat codul secret al profețiilor biblice folosind sistemul numeric evreu. El pretinde că a găsit, printre alte lucruri, următoarea predicție specifică în codul secret: Moartea prințesei Diana, plaga SIDA, asasinarea lui Franz Joseph I al Austriei, procesul păcii lui Israel și PLO, asasinarea lui Yitzak Rabbin, războiul din Golf (inclusiv numele unor personalități din America precum George Bush, General Schwarzkopf, Scud-B Missile și Rusia. El pretinde că a descoperit preziceri despre bombardarea orașului Oklahoma inclusiv nume specifice: Timothy McVeigh și Oklahoma. În mod uimitor el pretinde că a descoperit data de 19 și ora 9, ziua și ora exploziei.

Pe lângă faptul că Biblia nu este interesată de asemenea lucruri triviale, mi se pare uimitor că Jeffery crede că poate să găsească toate aceste secrete ascunse, mesaje subliminale, însă în același timp nu a putut să descifreze ceva atât de simplu așa cum este ziua în care ar trebui să mergem la biserică.

Dave Hunt prezintă un caz interesant. El a scris două cărți denunțând fără milă papalitatea romano-catolică ca fiind desfrânata din Apocalipsa 17.^{cxii} Hunt face următoare afirmație:

„Unii sugerează că Vaticanul se va muta în Babilon, Irac când va fi reconstruit. De ce ar face lucrul acesta? Vaticanul a împlinit viziunea lui Ioan din locul în care este, din Roma, în ultimele 15 secole. Mai mult, am arătat legătura cu Babilonul antic pe care Vaticanul a întreținut-o de-a lungul istoriei în creștinismul pagânizat pe care l-a răspândit. Cât despre Babilonul antic, nici măcar nu exista în ultimii 2.300 de ani ca „să domnească peste regii pământului”. Babilonul se află în ruine în timp ce Roma păgână și mai târziu Roma Catolică, noul Babilon, domnea într-adevăr peste regi.”^{cxii}

Hunt spune și mai direct: „Dumnezeu prezice judecata finală asupra unui mare rău care a început la Turnul Babel și care a crescut pe măsură ce politica, religia și știința au devenit și mai sofisticate - până când toată lumea va urmări împreună minciuna lui Satana. Acesta este Babilonul, reînviat și stabilit la Roma care va fi distrus și nu va mai fi locuit niciodată.”^{cxiii}

În aceeași direcție Hal Lindsey citează Apocalipsa 17:18 și spune: „Când apostolul Ioan a scris aceasta, Roma era marea cetate domnind peste regiile de pe pământ. Deci Roma simbolurile profetice ale Apocalipsei etichetează Roma ca fiind Babilonul misterios.”^{cxiv}

Încheiem aici subiectul literalismului. Ce hermeneutică îi permite lui Hunt să vadă în Babilonul literal un simbol al sistemului creștin romano-catolic mondial apostaziat? Babilonul literal este marele vrăjmaș al israelului literal din Vechiul Testament. De ce atunci trebuie înțeles israelul literal în timpul sfârșitului în timp ce Babilonul este un simbol pentru Roma?

Hunt a corectat pe protestanți pentru trădarea reformațiunii când au semnat aceeași declarație: *Evangelici și catolici împreună*. Și totuși el folosește principiile profetice ale romano-catolicismului și calcă în picioare principiile folosite de reformatori cu riscul vieții lor. Ce orbire neexplicabilă! Pentru Hunt, cornul cel mic din Daniel 7 este o persoană literală care în viitor va domni timp de trei ani și jumătate literali în timpul strâmtorării. El crede că acest corn îi va asupra pe evrei și nu le va da voie să construiască templul din Ierusalim.

În ceea ce privește Daniel 2, Hunt comentează: „El [Daniel] a explicat că Nebucadnețar, reprezentat de capul de aur, a fost domnitorul primului *imperiu mondial*. Celelalte trei părți ale imaginii făcute din argint, aramă și fier au prezis încă alte trei *imperii mondiale* care vor urma după Babilon. Într-o viziune primită mai târziu, lui Daniel i se spune numele celui de al doilea imperiu, Medo-Persia și detalii referitoare la a treia împărăție care sugerează destul de clar că este vorba despre Grecia. Al patrulea imperiu mondial este, desigur, Roma. Aceasta este istoria.”^{cxv} Până aici, Hunt pare să fie cu totul istoricist. Așteptați însă, mai există informații!

Referindu-se la cele zece degete, Hunt afirmă: „Este clar că aceste zece degete se referă la ceva ce nu s-a întâmplat. Împărăția lui Dumnezeu nu a fost stabilită „în zilele acestor zece regi.”^{cxvi} Următorul lucru pe care îl spune este pur și simplu uimitor: „Mai mult, Antihrist nu a preluat niciodată frâiele imperiului Roman antic.”^{cxvii}

Ceea ce a făcut Hunt a fost să despartă picioarele de laba piciorului. El a creat o prăpastie de 1.500 de ani între picioare [Imperiul Roman] și degetele de la picioare [împărțirea Imperiului Roman]. De ce nu poate să vadă că Roma a fost împărțită prin invazia popoarelor barbare și că, curând după aceea, papalitatea s-a ridicat să guverneze acolo unde fusese mai înainte Imperiul Roman? Adevărul este că hermeneutica literalistă a futurismului l-a orbit pe Hunt și l-a condus să nu pună asupra papalității lucrarea dăunătoare pe care a făcut în timpul Evului Mediu. Prăpastia pe care el a lăsat-o între picioare și degetele de la picioare este ascunzătoarea pentru ADEVĂRATUL ANTIHRIST. Oribirea lui Hunt este și mai uimitoare când luăm în considerare descrierea lui Antihrist făcută de el:

„În timp ce prefixul grecesc «anti» înseamnă în general «împotriva» sau «opus», poate să însemne și «în locul» sau «substitutul». Antihrist va îmbina cele două definiții. El se va opune lui Hristos în timp ce pretinde că este Hristos... În locul unui asalt frontal împotriva Creștinismului, cel rău va perverti biserica din interior pozând ca și fondatorul ei. El îl va reprezenta greșit pe Hristos cu viclenie în timp ce va pretinde că este Hristos... Aici se complică lucrurile. Dacă Antihrist va pretinde, într-adevăr, să fie Hristos, atunci urmașii lui trebuie să sunt «creștini»”.^{cxviii}

Descrierea lui Hunt se potrivește perfect cu pretenția papilor Bisericii Romano-Catolice, dar el nu poate să vadă lucrul acesta pentru că interpretează profeția prin ochelarii futurști. Hunt afirmă:

„Reformatorii și crezurile lor erau **unanime** în ceea ce privește indentificare fiecărui papă ca Antihrist. Scriptura nu susține această pretenție. Antihristul este un individ unic **fără predecesori sau succesori.**”^{cxix}

Astfel, Hunt se așează de partea lui Ribera, Newman și Lacunza în timp ce trădează Reformațiunea. El spune că Ribera avea dreptate și Luther a greșit. Cum poate să se plângă de apostazia Protestantismului și să se întoarcă și să folosească metodele unui Protestantism apostaziat? Nu e de mirare că liderii protestanți au semnat acel document ecumenic: *Evanghelicii și Catolicii împreună*. Nu e de mirare că teologii luterani și catolici au semnat împreună o declarație cu privire la îndreptățirea prin credință!

Prin *preterism* Satana a pus mana pe aripa liberală a Protestantismului. Prin *futurism* a pus mâna pe latura conservatoare. Chiar dacă aceste două sisteme par să fie opuse, au multe similarități uimitoare și se întâlnesc în abisul înșelăciunii lui Satana.

În ambele sisteme, Antihrist este văzut ca fiind **individ** hulitor. Ambele îl văd pe acest individ ca profanând templul literal evreu timp de trei ani și jumătate literali. Singura diferență este că pentru *preterism* această persoană a fost Antioh Epifanul în timp ce pentru *futurism* el va fi un individ care nu a apărut încă.

Similaritatea cea mai uluitoare este că ambele sisteme își găsesc rădăcinile metodologiei hermeneutice în scrierile teologilor iezuiți și ambele sisteme protejează papalitatea ca să nu fie găsită ca fiind marele Antihrist din Scriptură. Schimbând împlinirea profeției în trecut sau viitor aceste sisteme profetice au încercat să schimbe vremurile profetice ale lui Dumnezeu.

Implicații serioase ale futurismului pentru interpretarea apocaliptică a adventiștilor

Trebuie să punem niște întrebări foarte serioase: De ce a adoptat Protestantismul futurismul de la Ribera și Bellarmine în Marea Britanie? De ce nu în Germania sau Franța sau altă țară europeană? Și de ce în

jurul anului 1.830? De ce au ajuns scrierile lui Lacunza în Anglia și nu în altă țară europeană? De ce a fost tradusă în engleză cartea lui Lacunza de către o persoană din Frățietatea Plymouth în 1.833? De fapt, de ce s-a născut această grupare, Frățietatea Plymouth în această perioadă de timp și în acest loc?

Răspunsurile la aceste întrebări nu sunt greu de găsit. Cel mai mare număr de imigranți în Statele Unite în ani 1.830 și 1.840 au fost din Marea Britanie. Nu exista o cale mai bună ca Satana să aducă futurismul în Statele Unite decât din Marea Britanie. Este ușor să vedem acum de ce întreaga apostazie de la istoricism la futurism a avut loc în Anglia la începutul anilor 1.830. Satana a vrut să aducă futurismul din Anglia în lumea cea nouă. Chiar și în acest stadiu timpuriu, el pregătea terenul ca Statele Unite să devină campioana futurismului și să facă o imagine fiarei.

Este de remarcat că de cealaltă parte a Atlanticului, în același deceniu (1.830) William Miller și cei care lucrau cu el explicau profețiile din Daniel și Apocalipsa folosind hermeneutica istoricistă.^{cxv} Liniile de bătaie erau trasate. În același timp în care Satana se pregătea să importe futurismul din Anglia în Statele Unite, Dumnezeu le dădea putere mileriştilor să explice profețiile din perspectiva istoricistă.

Care dintre aceste sisteme urmau să câştige continentul American? La suprafață se pare că futurismul a câştigat teren. Dar ni se amintește că la sfârșit, perspectiva istoricistă a lui Dumnezeu va câștiga pentru că El este cel care controlează „vremurile”. Indiferent de cât de mare succes pare să aibă Protestantismul apostaziat în încercarea de a răspândi scenariul lui profetic, totul se va năruși pentru că Dumnezeu este arbitru istoriei, iar profețiile se vor împlini așa cum a stabilit El. Adventiștii de ziua a șaptea au învățat că Protestantismul va face o imagine pentru și despre romano catolicism unind biserica cu statul și stabilind duminica ca zi de închinare. Însă există și mai multe lucruri. Adoptând principiile profetice preteriste și futuriste ale Bisericii Romano-Catolice, protestanții au făcut o imagine „hermeneutică” a fiarei. Mai mult, ei au devenit profetul cel fals petru că proclamă mesajul profetic pe care îl au de la fiară.

Există o relație strânsă între Daniel 7:25, Apocalipsa 12:17, Apocalipsa 13:11-18 și Apocalipsa 14:6-12. În Daniel 7:25 cornul cel mic a crezut că poate să schimbe două lucruri: vremurile și legea. Răspunsul lui Dumnezeu a fost ridicarea bisericii rămășiței (după 1260 de ani) ca să restaureze ceea ce a încercat să schimbe cornul cel mic. Dumnezeu a ridicat o rămășiță cu un adevărat profet în mijlocul ei ca să explice și să aducă înapoi adevărata însemnătate a vremurilor. El a ridicat un popor care ține poruncile lui Dumnezeu, inclusiv pe cele pe care cornul cel mic pretinde că le-a schimbat (Apocalipsa 12:17, 19:10, 22:8,9).

Dar fiara nu va accepta această restaurare fără să facă nimic. Va reacționa în vremea sfârșitului forțând pe oameni să accepte semnul fiarei (schimbarea **legii**) și ridicând profetul fals (schimbarea **vremurilor**).

Dumnezeu va avea ultimul cuvânt. Mesajul celor trei îngerși va fi proclamat la fiecare națiune, neam, limbă și popor (Apocalipsa 14:6). Ei vor chema lumea să țină Sabatul și să se opună semnului fiarei (Apocalipsa 14:9-12). Ei vor chema, de asemenea, lumea să refuze mesajul profetic fals al fiarei și al profetului fals.

Adventiștii de ziua a șaptea sunt ultimii care susțin istoricismul. Deși există câțiva studeți ai Scripturii ici și colo care au adoptat metoda istoricistă în secolul al XX-lea^{cxvi}, în general istoriciștii sunt o specie pe cale de dispariție.^{cxvii} Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea este singura organizație din lume care mai susține metoda hermeneutică istoricistă.

După 1.844 întreaga lume protestantă a abandonat istoricismul ca metoda adecvată de interpretare a profeției. În consecință, Protestantismul a căzut într-un labirint al erorilor pentru că nu are niciun fel de principii care să guverneze interpretarea adecvată a profeției. Din cauză că le lipsește o hermeneutică profetică adecvată, comentatorii protestanți s-au mulțumit să ghicească, să speculeze, să facă prognosticuri

și să facă preziceri. Atunci când citiți literatura profetică a campionilor futurismului nu puteți decât să fiți uimiți la pleiadele de opinii contradictorii pe care le oferă.

William Miller s-a folosit de metoda istoricismului pentru a-și atinge mesajul. Dar când speranțele și aspirațiile lui Miller și ale urmașilor săi nu s-au materializat așa cum se așteptau, Millerismul a dispărut și metoda istoricistă a fost abandonată de către toți comentatorii protestanți. Richard Kyle spune despre lucrul acesta:

„În ciuda viziunii ei, mișcarea milerită a avut puțină influență asupra gândirii legate de timpul sfârșitului. Ea a avut trei efecte pe termen lung: (1) Milerismul a dat naștere Bisericii Adventiste; (2) a discreditat milenialismul istoricist, ducând la dispariția lui aproape completă după 1.844; și (3) eșecul milerit a demonstrat pericolele stabilirii de date pentru întoarcerea lui Hristos.”^{cxiii}

Când *istoricismul* aproape a dispărut după 1.844, Kyle explică că un alt sistem aștepta să îi ia locul:

„**Marea dezamăgire din 1.844 a distrus premilenialismul istoricist**, dar pe scenă a apărut un premilenialism futurist numit dispensaționalism.”^{cxiv}

În cartea *Marea strâmtorare: trecut sau viitor*, Thomas Ice [futurist] și Kenneth L. Gentry Jr. [preterist] au început să se contrazică dacă Matei 24 ar trebui înțeles din perspectiva preteristă sau futuristă. Ambii învățați pretind că sunt creștini conservatori născuți din nou. Ice face următoarea afirmație onestă:

„Istoricismul, care a dominat în protestantism de la Reformațiune până la mijlocul ultimului secol [observați, vă rog, că 1844 este aproape la mijlocul secolului al XIX-lea], pare să prezinte prea puțină atracție pentru creștinii conservatori ca sistem de interpretare profetic (în afara cercului Bisericii Adventiste)... **Printre evanghelici în ultimii 150 de ani futurismul a ajuns să domine și să învingă istoricismul.**”^{cxv}

Satana știe că pentru a distruge **mesajul și misiunea** Bisericii Adventiste trebuie ca mai întâi să îi distrugă **metoda**. Pretenția Bisericii Adventiste este că Rămășița se bazează pe *istoricism* ca metodă de interpretare a profeției biblice. Ne-am folosit de metoda istoricistă ca să îl identificăm pe Antirist ca fiind papalitatea. Dar acesta este doar vârful ghețarului. Am folosit, de asemenea, metoda istoricistă pentru a demonstra că Biserica Rămășiței se va ridica la scurt timp după 1789 cu un profet în mijlocul ei (Apocalipsa 12:17). Explicația noastră pentru cele 2300 de zile, cartea dulce-amăruie din Apocalipsa 10, pecețile, trâmbițele, fiarele, mesajul celor trei îngeri, rolul Statelor Unite etc. au la bază metoda istoricistă.

Succesul lui Satana împotriva Bisericii Adventiste poate să fie mult mai mare dacă distruge **metoda** adventismului și nu **mesajul** acestuia. Vedeți dumneavoastră, când metoda este distrusă, mesajul va fi distrus și el. Cu alte cuvinte, mesajul are la bază metoda. Un alt fel de a spune lucrurile este că hermeneutica va determina mesajul. Metoda reformatoarelor protestanți a devenit catalistul pentru mesajul lor. De fapt, dacă nu ar fi existat metoda, nu ar fi existat niciun mesaj.

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea se află la o răscruce hermeneutică. Unii teologi din biserică pun sub semnul întrebării și acum acuratețea metodologiei hermeneutice istoriciste. Alții propun interpretări futuriste unor pasaje pe care Biserica Adventistă le-a înțeles în mod istoricist. Mai este de mirare că acești teologi sunt dedicați corectitudinii politice când vine vorba de identificarea cornului cel mic, fiara din mare și cea de pe pământ cu coarne de miel? Mai este de mirare că unii dintre acești învățați sunt încurajați de Biserica Adventistă să construiască poduri pentru a ne înțelege cu Roma?

La această răscruce nu putem să exagerăm când estimăm importanța critică a cărții *Tragedia veacurilor* scrisă de Ellen White. Satana urăște această carte pentru că Ellen White folosește în ea metoda istoricistă pentru a transmite ultimul mesaj al lui Dumnezeu. Această carte oferă o explicație a profețiilor din Daniel și Apocalipsa dintr-o perspectivă istoricistă.

Ellen White începe cu distrugerea Ierusalimului, continuă cu persecuția Romei păgâne și pătruderea ereziei în biserică din timpul lui Constantin. Apoi ea face referire la perioada supremației papale, Revoluției franceze, rana de moarte, mesajul milerit, vindecarea răni de moarte a Romei papale, rolul Protestantismului apostaziat, criza finală, încheierea timpului de har, timpul strâmtorării, a doua venire, mileniul și noul pământ.

O comparație atentă a cărții *Tragedia veacurilor* cu cartea Apocalipsei arată, dincolo de orice îndoială, că *Tragedia veacurilor* este o interpretare și explicație a cărții Apocalipsa dintr-o perspectivă istoricistă. Ceea ce Apocalipsa prezintă în limbaj simbolic este exprimat în limbaj literal de către Ellen White. Profetul lui Dumnezeu din timpul din urmă ne descoperă că adevărata interpretare este următoarea: nu trebuie să interpretăm literal simbolurile, ci să luăm literal însemnătatea lor. De exemplu, ea explică într-un limbaj foarte simplu și uzual că vinul este doctrina falsă, fiara este papalitatea, imaginea ei este Protestantismul apostaziat, semnul fiarei este duminica, sigiliul lui Dumnezeu este Sabatul, ridicarea lui Mihael este încheierea timpului de har și că cei doi martori sunt Vechiul și Noul Testament. Am putea continua lista, însă nu este necesar. Cred că ne-am făcut înțeleși.

Ellen White este astfel adevăratul profet care vorbește din partea lui Dumnezeu în timp ce profetul cel fals al Apocalipsei vorbește din partea fiarei. Problemele în conflictul final sunt mult mai adânci decât confruntarea dintre Sabat și duminică. În mijlocul controverselor finale există două sisteme rivale de interpretare profetică. Unul neagă că papalitatea a schimbat legea și altul afirmă lucrul acesta.

Protestantismul nu doar a preluat **ziua greșită** de închinare de la papalitate, ci a împrumutat **metoda greșită** de interpretare a profeției. Ea este o imagine a fiarei și a purtătorului de cuvânt al mamei de la care a primit schimbarea vremurilor și a legii. Schimbarea vremurilor și a legii au foarte mare legătură una cu cealaltă. Când papalitatea a reușit să determine Protestantismul să abandoneze *istoricismul* ca metodă de interpretare, a reușit, de asemenea, să ascundă sistemul Romano-Catolic ca fiind Antihrist. Din cauză că protestanții nu mai cred că papalitatea este Antihristul prezis, nu pot distinge rolul acesteia în schimbarea Sabatului. Ca să spunem foarte deschis, dacă cornul cel mic nu este simbolul papalității, atunci ea nu a schimbat legea.

Schimbarea vremurilor, ascunde vinovatul pentru schimbarea legii. Nu e de mirare că protestanții sunt orbi față de problemele centrale în conflictul final. Nu e de mirare că nu văd faptul că marea luptă va fi între Sabat, ca simbol al autorității lui Dumnezeu, și păzirea duminicii, ca semn al autorității papale!

Nu este o coincidență faptul că Satana a încercat să ucidă atât pe Ioan înainte ca acesta să fi scris Apocalipsa, cât și pe Ellen White înainte ca să fi scris cărțile ei. Biserica Adventistă este singura care stă în picioare ca un semn al existenței metodei istoriciste. Doar această biserică poate să îl identifice pe Antihristul din Scriptură pentru că doar această biserică a păștrat hermeneutica profetică adecvată.

Un ultim citat al lui Joseph Mede: „... Evreii se așteptau ca Hristos să vină când a venit, și cu toate acestea nu l-au cunoscut pentru că aveau așteptări diferite de la modul și calitatea venirii sale. Ei se așteptau ca să vină ca un monarh cu putere armată pentru a supune întregul pământ înaintea Lui. Așa că creștinii, al doilea Israel al lui Dumnezeu, se așteptau ca venirea lui Antihrist să fie atunci când a existat, dar nu l-au cunoscut când a venit pentru că și-au închipuit că va veni ca un tiran barbar care nu va persecuta și distruge doar biserica lui Hristos cu putere armată, ci întreaga lume. Ei au așteptat un asemenea Antihrist așa cum evreii l-au așteptat pe Hristos.”^{cxvi}

Profețiile eronate ale profetului fals

Se pare că ori de câte ori un domnitor mondial se ridică la putere, evanghelicii încep să scrie foarte mult. La cumpăna noului secol, mulți au crezut că Mussolini ar putea să fie Antihristul prezis. Apoi a fost

Adolph Hitler. Candidați mai recent^{cxvii} sunt Ayatollah Khomeini și Saddam Hussein. Am auzit odată că Henry Kissinger ar putea fi „tipul cel rău” prezis. Adevărul este că ori de câte ori există tulburare în Orientul Mijlociu sau prețul petrolului crește dramatic, apar o mulțime de cărți evanghelice care ne asigură că răpirea este la uși și că marea strâmtorare este foarte aproape.

Ar putea fi scrisă o enciclopedie despre toate prezicerile profetice false ale evanghelicilor din ultima sută de ani. Este lamentabil faptul că se aplică „hermeneutica ziarului” studiului profeției biblice. Samuele Bacchiocchi, în cartea lui excelentă *Hal Lindsey's Prophetic Jigsaw Puzzle [Mozaicul profetic al lui Hal Lindsey]* oferă cinci preziceri ale lui Lindsey care nu s-au materializat. Cea mai serioasă este cea din 1970 care spune că Hristos se va întoarce în 1.988. El a mers așa de departe încât să spună că cei șapte ani ce strâmtorare vor fi între 1.981 și 1.988. Ce să mai spunem despre cărțile care au fost scrise despre războiul final dintre comunismul sovietic și capitalismul occidental! Uniunea Sovietică nici nu mai există. Pe măsura trecerii timpului, evanghelicii au trebuit să revizuiască, să rectifice și să schimbe părerea lor despre profeții. Și când văd că au greșit, fac o altă predicție.

Când Războiul din Golf a început în 1991, unii evanghelicii au crezut că Saddam Hussein ar putea fi „tipul cel rău”. Am, de exemplu, o carte scrisă de Charles H. Dyer, profesor de comentarii biblice la Seminarul Teologic Dallas. Ea a fost publicată în 1991 și poartă ca titlu: *Ridicarea Babilonului*. Pe coperta din spate găsim profilurile lui Nebucadnețar și Saddam Hussein, iar lângă ele sunt scrise următoarele cuvinte: SADDAM HUSSEIN și cuceritorul antic Nebucadnețar nu doar seamănă [apropo, cine știe cum arăta Nebucadnețar?], dar misiunea lor este aceeași - să controleze lumea. Simbolul supremației în această lume este vechea cetate... Babilonul: preludiul Armagedonului?”

Chiar trebuie să credem că Saddam Hussein este Antihristul prezis? Dyer pare că sugerează acest lucru. Mă întreb ce ar spune astăzi? Oare de câte ori trebuie să greșesc evanghelicii ca să învețe lecția. Este posibil ca să strige „lupul, lupul!” de prea multe ori și astfel să îi îndepărteze pe oameni de studiul profețiilor biblice? Sau chiar mai rău, să fie surprinși când lupul va veni într-un mod și într-un timp neașteptat?

Bibliografie selectată

- Allis, Oswald T. Prophecy and the Church (Philadelphia: The Presbyterian and Reformed Publishing Company, 1977).
- Allen, Clifton J. The Broadman Bible Commentary. 12 volumes (Nashville, Tennessee: Broadman Press, 1973).
- Bacchiocchi, Samuele. Hal Lindsey's Prophetic Jigsaw Puzzle (Berrien Springs, Michigan: Biblical Perspectives, 1985).
- Blodgett, Ralph. RAPTURE: Is it Real? (Mountain View, California: Pacific Press Publishing Association, 1975).
- Brown, Raymond E., Fitzmeyes, Joseph A., Murphy, Ronald E., editors. The Jerome Bible Commentary (Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, Inc., 1968).
- Buttrick, George Arthur. The Interpreter's Bible Commentary. 12 volumes (Nashville, Tennessee: Abingdon Press, 1992).
- Cox, William E. Biblical Studies in Final Things (Philadelphia: The Presbyterian and Reformed Publishing Company, 1975).
- Cox, William E. An Examination of Dispensationalism (Philadelphia: The Presbyterian and Reformed Publishing Company, 1974).
- Crews, Joe. What the Bible Says About the Secret Rapture (Frederick, Maryland: Amazing Facts Publications, no date).
- De Caro, Louis. Israel Today: Fulfillment of Prophecy? (Grand Rapids, Michigan: Baker Book House, 1974).
- Dyer, Charles H. The Rise of Babylon (Wheaton, Illinois: Tyndale House Publishers, Inc., 1991).
- Froom, Leroy Edwin. The Prophetic Faith of Our Fathers. 4 volumes (Washington, D. C.: Review and Herald, 1946).
- Harper Study Bible: The Revised Standard Version (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 1965).
- Hendriksen, William. Israel in Prophecy (Grand Rapids, Michigan: Baker Book House, 1968).
- Hunt, Dave. Global Peace and the Rise of Antichrist (Eugene, Oregon: Harvest Publishers, 1990).
- Hunt, Dave. A Woman Rides the Beast (Eugene, Oregon: Harvest House Publishers, 1994).
- Ice, Thomas and Gentry, Kenneth L. The Great Tribulation: Past or Future? (Grand Rapids, Michigan: Kregel, 1999).
- James, Edgar C. Armageddon and the New World Order (Chicago: Moody Press, 1991).
- The Jerusalem Bible: Readers Edition (New York: Doubleday & Company, 1968).
- John, Varner J. The Secret Rapture and the Antichrist (Mountain View, California: Pacific Press, 1944).
- Kubo, Sakae. The Open Rapture (Nashville, Tennessee: Southern Publishing Association, 1978).
- Ladd, George Eldon. The Blessed Hope (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1972).
- LaRondelle, Hans K. The Israel of God in Prophecy (Berrien Springs, Michigan: Andrews University Press, 1983).
- McDougall, Duncan. The Rapture of the Saints (Blackwood, New Jersey: O. F. P. M. Publishers, 1970).
- The New American Bible (Camden, New Jersey: Thomas Nelson Inc., 1970).
- Ryrie, Charles Caldwell. Dispensationalism Today (Chicago: Moody Press, 1965).
- Schurch, Maylan. The Rapture: A Big Secret? (Hagerstown, Maryland: Review and Herald, 1997).
- Scofield, Cyrus I. The Scofield Reference Bible (New York: Oxford University Press, 1967).
- Strand, Kenneth A. Interpreting the Book of Revelation (Naples, Florida: Ann Arbor Publishers, 1979).
- Walvoord, John F. Armageddon, Oil and the Middle East Crisis (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 1990).
- Walvoord, John F. Prophecy: 14 Essential Keys to Understanding the Final Drama (Nashville, Tennessee: Thomas Nelson Publishers, 1993).
- Walvoord, John F. The Rapture Question (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 1976).
- Woodrow, Ralph Edward. The Secret Rapture Is it Scriptural? (Riverside, California: Ralph Woodrow Evangelistic Association, Inc., 1989).
- Woodrow, Ralph Edward. Great Prophecies of the Bible: The Second Coming of Christ, Matthew Twenty-four, the Seventy Weeks, the Antichrist (Riverside, California: Ralph Woodrow Evangelistic Association, Inc., 1989).
- Woolsey, Raymond H. The Secret Rapture (Washington, D. C.: Review and Herald, 1975).

- ⁱ Richard Kyle, The Last Days are Here Again: A History of the End Times (Grand Rapids: Baker Book House, 1998), p.101.
- ⁱⁱ Toate referințele sunt din Biblia New King James.
- ⁱⁱⁱ Vedeți Geneza 1:14; Habacuc 2:3; Daniel 8:19; Levitic 23:2, 4; Deuteronom 31:10; Psalm 104:19; Judecători 20:38.
- ^{iv} William F. Arndt and F. Wilbur Gingrich, A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Christian Literature (Chicago: University of Chicago Press, 1979), pp. 394-395.
- ^v Ibid., p. 395.
- ^{vi} Leroy Edwin Froom. The Prophetic Faith of our Fathers (Washington, D. C.: Review and Herald Publishing Association, 1946), volume 2, pp. 52, 49.
- ^{vii} Froom, PFF, volume 2, p. 55.
- ^{viii} Froom, PFF, volume 2, p. 88.
- ^{ix} Froom, PFF, volume 2, p. 40
- ^x Froom, PFF, volume 2, p. 40
- ^{xi} Froom, PFF, volume 2, p. 117.
- ^{xii} Froom, PFF, volume 2, pp. 118-119.
- ^{xiii} Froom, PFF, volume 2, p. 357.
- ^{xiv} Froom, PFF, volume 2, p. 357.
- ^{xv} Froom, PFF, volume 2, p. 255.
- ^{xvi} Froom, PFF, volume 2, p. 256.
- ^{xvii} Martin Luther, First Principles, pp. 196, 197.
- ^{xviii} Froom, PFF, volume 2, p. 281.
- ^{xix} Martin Luther, The Works of Martin Luther, volume 2, p. 385.
- ^{xx} Froom, PFF, volume 2, pp. 94-95.
- ^{xxi} Froom, PFF, volume 2, p. 305.
- ^{xxii} Froom, PFF, volume 2, p. 288.
- ^{xxiii} Froom, PFF, volume 2, pp. 334-335.
- ^{xxiv} Froom, PFF, volume 2, p. 436.
- ^{xxv} Citat în Ralph Woodrow, Great Prophecies of the Bible, p. 161.
- ^{xxvi} John Knox, The Zurich Letters, p. 199.
- ^{xxvii} Froom, PFF, volume 2, p. 423.
- ^{xxviii} Froom, PFF, volume 2, p. 344.
- ^{xxix} Froom, PFF, volume 2, p. 368.
- ^{xxx} Froom, PFF, volume 2, p. 368.
- ^{xxxi} Froom, PFF, volume 2, p. 382.
- ^{xxxii} Froom, PFF, volume 2, p. 383.
- ^{xxxiii} Froom, PFF, volume 2, p. 391.
- ^{xxxiv} Froom, PFF, volume 2, p. 392.
- ^{xxxv} Froom, PFF, volume 2, p. 394.
- ^{xxxvi} Thomas Cranmer, Works, volume 1, pp. 62, 63.
- ^{xxxvii} Froom, PFF, volume 2, p. 378.
- ^{xxxviii} Froom, PFF, volume 2, p. 379.
- ^{xxxix} Froom, PFF, volume 2, p. 407.
- ^{xl} Froom, PFF, volume 2, p. 410.
- ^{xli} Froom, PFF, volume 2, p. 410.
- ^{xlii} Froom, PFF, volume 2, p. 459.
- ^{xliii} Froom, PFF, volume 2, p. 461.

- ^{xliv} Froom, PFF, volume 2, p. 461.
- ^{xlv} Citat în Albert Close, Antichrist and His Ten Kingdoms (London: Thynne and Company, 1917), p. 110.
- ^{xlvi} Sir Isaac Newton, Observations Upon the Prophecies (London: 1831 edition), p. 75.
- ^{xlvii} Samuel Lee, The Cutting Off of Antichrist, p. 1.
- ^{xlviii} Froom, PFF, volume 1, p. 51.
- ^{xliv} Froom, PFF, volume 3, p. 113.
- ^l Samuel Cooper, A Discourse on the Man of Sin, p. 12.
- ^{li} The Westminster Confession of Faith, Section 6, chapter 25.
- ^{lii} "Homilies," part 3, Homily of Obedience, (Cambridge: Corrie, 1850), p. 114.
- ^{liii} The Smalcald Articles.
- ^{liv} Article 80 of the Irish Articles of Religion of 1615. Quoted in Froom, PFF, volume 2, p. 553.
- ^{lv} Articolul 31 al Confesiunii de credință adoptată în 1603 în Sinodul ținut la Gap, sub conducerea lui Henry al IV-lea al Franței.
- ^{lvi} Froom, PFF, volume 2, pp. 484-485.
- ^{lvii} Vezi Froom, PFF, volume 2, pp. 510 pentru a citi despre alți învățați protestanți care i-au urmat.
- ^{lviii} „Majoritatea învățaților liberali văd cartea lui Daniel ca fiind o carte istorică. Ei datează această carte ca fiind din al doilea secol î. Hr. crezând că a fost datată mult mai devreme pentru a părea mai demnă de încredere. Ei pretind că această carte conține inexactități și un limbaj de mai târziu care se potrivește mai bine celui de al doilea secol. Autorul, al cărui nume nu este cunoscut, scrie despre evenimente istorice cunoscute - războiul conducătorilor greci și persecuțiile lui Antioh Epifanul - ca și când ar urma să aibă loc în viitor. În felul acesta autoritatea pasajelor profetice este mărită.” (Richard Kyle, The Last Days Are Here Again, p. 30.)
- ^{lix} Jerusalem Bible, footnote commentary on Daniel 7:8-9.
- ^{lx} Jerusalem Bible, footnote commentary on Daniel 7:25.
- ^{lxi} The Jerome Bible Commentary [Roman Catholic], comments on Daniel 7, p. 456.
- ^{lxii} The Jerome Bible Commentary [Roman Catholic], comments on Revelation 13, p. 484.
- ^{lxiii} The Revised Standard Version, comentează Daniel 7, p. 1307.
- ^{lxiv} The Interpreter's Bible Commentary, volume 6, p. 456.
- ^{lxv} The Interpreter's Bible Commentary, volume 12, p. 461.
- ^{lxvi} The Interpreter's Bible Commentary, volume 12, p. 461.
- ^{lxvii} The Broadman Bible Commentary, "Daniel," pp. 427-428.
- ^{lxviii} Vezi George Eldon Ladd, The Blessed Hope, pp. 28-31 unde Ladd prezintă vederile câtorva părinți bisericești, inclusiv pe ale lui Lactantius and Hippolytus.
- ^{lxix} Froom, PFF, volume 2, pp. 489-490.
- ^{lxx} Froom, PFF, volume 2, p. 495.
- ^{lxxi} Citat în Froom, PFF, volume 2, p. 500.
- ^{lxxii} Citat în Froom, PFF, volume 2, p. 502.
- ^{lxxiii} Citat în Froom, PFF, volume 2, p. 502.
- ^{lxxiv} Froom, PFF, volume 3, p. 656.
- ^{lxxv} Froom, PFF, volume 3, p. 657.
- ^{lxxvi} William Burgh, Lectures on the Second Advent [second edition], p. 63.
- ^{lxxvii} William Burgh, Lectures on the Second Advent [second edition], p. 64, 65.
- ^{lxxviii} William Burgh, Lectures on the Second Advent [second edition], p. 65.
- ^{lxxix} Froom, PFF, volume 3, p. 661.
- ^{lxxx} James H. Todd, Discourses on the Prophecies Relating to Antichrist in the Writings of Daniel and St. Paul, pp. xv, 259-267, 320-321, 322-323.
- ^{lxxx} Froom, PFF, volume 3, pp. 666-667.

^{lxxxii} David Pio Gullon, "Lacunza's Impact on Prophetic Studies and Modern Futurism," Journal of the Adventist Theological Society 9/1-2 (1998), pp. 71-95.

^{lxxxiii} Juan Josafat Ben-Ezra [pseudonym], The Coming of Messiah in Glory and Majesty (Dublin: Wm. Curry Jun., & Co., 1833), pp. 10-11.

^{lxxxiv} Vezi Duncan McDougall, The Rapture of the Saints (Blackwood, New Jersey: O. F. P. M. Publishers, 1970), p. 30.

^{lxxxv} Hal Lindsey a introdus de curând ideea răpirii înainte de timpul strâmtorării în creștinism (Hal Lindsey, Vanished Into Thin Air (Beverly Hills, California: Western Front, Ltd., 1999). El insistă că răpirea înainte de timpul strâmtorării este o speranță a bisericii din vremea apostolică. Cine sunt martorii lui? Vreunul dintre părinții bisericești dinaintea de Nicea? Nu. Vreunii dintre părinții bisericești de după Nicea? Nu. Unii dintre teologii medievali așa cum este Thomas d'Aquino? Nu. Vreunul dintre marii reformatori protestanți așa cum este Luther, Calvin și Zwingli? Nu. Vreuna dintre mărturisirile de credință protestante? Nu. Vreunul dintre comentarii protestanți așa cum este Matthew Henry, Albert Barnes sau Adam Clarke? Nu. Vreunul dintre futuriștii contra-reformatori romano-catolici așa cum este Ribera, Bellarmino sau Lacunza? Nu. Vreunul dintre comentarii care au aparținut de Mișcarea Tractariană de la Oxford așa cum sunt Maitland, Burgh, Todd sau Newman? Iarși nu.

Cine a rămas să susțină părerea lui Lindsey? El prezintă doi martori. Primul este un document care se presupune că a fost descoperit în 1997 de către teologul futurist Grant Jeffery. Acest document, cunoscut și ca Pseudo-Ephraem este atribuit lui Ephraem din Nisibis (306-373) care a fost unul dintre personajele cele mai importante în istoria bisericii din Siria. Lindsey admite că unele dintre lucrările atribuite lui Ephraem sunt de „o autenticitate îndoielnică” (p. 112) și că „nu este neapărat adevărat că el [Pseudo-Ephraem] a fost autorizat de către Ephraem din Nisibis” (p. 113). Lindsey continuă să recunoască că „ar fi fost autorizat târziu, chiar în secolul al VIII-lea” (p. 113).

Pe baza acestui pseudo-document Lindsey concluzionează că Biserica Primară a învățat despre răpirea de dinaintea timpului strâmtorării. În propriile sale cuvinte: „biserica credea deja că Antihrist nu va apărea în lume decât după ce biserica va fi evacuată” (p. 113).

Îndrăzneala lui Lindsey care folosește acest document ca dovadă pentru răpirea dinaintea de timpul strâmtorării din Biserica Primară este uimitoare și întinde credulitatea prea mult. Să presupunem, de dragul argumentării, că Pseudo-Ephraem a învățat despre o răpire înainte de timpul strâmtorării. Poate să dovedească o persoană că aceasta era ceea ce credea întreaga biserică în timpul acela? Nu mai mult decât un solo dovedește existența unui cor. Dovedește aceasta că această persoană este corectă?

Dacă Pseudo-Ephraem a fost o persoană atât de influentă, atunci de ce nu este citat de nimeni înainte de Darby sau Irving? Adevărul este că nimeni, nici înainte nici după acest document, nu a învățat despre o răpire a bisericii după timpul strâmtorării până în secolul al XIX-lea. Este surprinzător că, așa cum crede Lindsey, apostolul Pavel a învățat despre răpirea înainte de timpul de strâmtorare ca o doctrină a bisericii, iar această doctrină nu poate fi întâlnită timp de 19 secole!

Nu este clar faptul că Pseudo-Ephraem învață despre răpire înainte de strâmtorare. Să cităm din secțiunea a doua a documentului: „Toți sfinții și aleșii lui Dumnezeu sunt adunați

[adunați unde, H.L.] **înainte de strâmtorarea care va veni, și sunt luați la Domnul ca să nu vadă confuzia care va domni în lume**" (p. 115, sublierea aparține lui Lindsey).

Afirmația nu spune că sfinții vor fi luați la cer sau răpiți sau evacuați. De fapt, Pseudo-Ephraem nu citează niciodată unele dintre pasajele biblice folosite de cei care susțin răpirea înainte de timpul de strâmtorare așa cum este cel din 1 Tesaloniceni 4:13-17. Expresia „luați la Domnul” poate să însemne foarte bine [în lumina antropologiei eronate din ziua de astăzi] că li se va permite să moară și să meargă la cer imediat după moarte. În acest sens, secțiunea 10 a documentului arată către timpul de după strâmtorare când Isus va declara: „Ridicați-vă, cei care dormiți, ridicați-vă și întâlniți-L pe Hristos pentru că vremea judecării lui [Antihrist] a venit” (p. 122). Această afirmație sugerează că autorul documentului Pseudo-Ephraem credea că învierea celor drepti va avea loc la a doua venire glorioasă și că Antihristul va fi judecat tot atunci.

În lumina acestei analize, întrebării lui Lindsey [adunați unde, H.L.] trebuie să i se răspundă: nu suntem siguri sau am vrea să știm și noi! Astfel primele dovezi ale lui Lindsey în favoarea crezului timpuriu în răpire se bazează pe un document **ale cărui date sunt nesigure**, al cărui **autor este necunoscut** și al cărui **mesaj nu dovedește exact idea lui!** Poate că al doilea martor va fi mai bun.

Al doilea martor pentru răpirea dinainte de strâmtorare a lui Lindsey este o afirmație făcută de pastorul baptist Morgan Edwards (1722-1788). Chiar dacă Lindsey nu oferă sursa, ne asigură că Edwards a învățat „o formă de pre-tribulaționism” (p. 133). Lindsey însuși afirmă că Edward a învățat că răpirea va fi „**cu trei ani și jumătate înaintea mileniului**” (p. 133, boldul aparține lui Lindsey).

De mai multe ori Lindsey presupune mai mult decât spune afirmația. Mai întâi de toate, afirmația nu spune că biserica va fi luată la cer cu trei ani și jumătate înainte de glorioasa venire a lui Isus. Edwards putea să spună că glorioasa venire a lui Isus va avea loc cu trei ani și jumătate înainte să înceapă mileniul. Nu există nicio indicație în acea afirmație că vor exista două venituri ale lui Isus. Mai degrabă se pare că Edwards folosește cei trei ani și jumătate la începutul mileniului ca să permită celor neprihăniți să participe la lucrarea de judecată. Este de notat că Edwards nu menționează strâmtorarea sau domnia lui Antihrist. El nici măcar nu ne spune de unde a luat cei trei ani și jumătate. Mai mult, el nici măcar nu sugerează că doar biserica va dispărea și că Israelul literal și cei necredincioși vor fi lăsați pe pământ.

Încă o dată Lindsey s-a folosit de o mărturie ambiguă în încercarea de a-și dovedi punctul de vedere. Cea mai apropiată de ideile lui Lindsey ar fi învățătura lui Edwards că va exista o răpire la jumătatea strâmtorării, idee pe care Lindsey o respinge în cartea sa. Cel mai rău pentru Lindsey este că Edwards nu a învățat deloc despre o răpire la jumătatea mileniului. Deci ca Lindsey să spună pe baza remarcilor lui Edwards că „răpirea era o doctrină **bine fundamentată** în 1.788” (p. 134, sublinierea îmi aparține) este clar un abuz. Este de ajuns să existe vocea dubioasă a unui singur om ca o doctrină să fie **bine fundamentată**? Dacă este așa, atunci Arianismul este corect pentru că a fost învățat de un om. Chiar dacă Edwards ar fi învățat răpirea înainte de strâmtorare (este clar că nu a făcut lucrul acesta), care este lucrul care dovedește că vederea sa este învățătura ortodoxă a întregii biserici creștine din secolul al XVII-lea?

De aceea, în lumina dovezilor, este sigur să spunem că ideea despre răpirea înainte de strâmtorare a ajuns în Protestantism în secolul al XIX-lea.

^{lxxxvi} S. P. Tregelles, The Hope of Christ's Second Coming, publicată prima dată în 1864 care poate fi găsită acum la Ambassadors for Christ, Los Angeles, California. Această remarcă a lui Tregelles este, într-adevăr, interesantă. Marea majoritate a dispensaționaliștilor resping faptul că aceasta este sursa teoriei răpirii. Este povestea lui Tregelles așa de greu de crezut? Se știe că mulți dintre cei care credeau în teoria răpirii aveau tendințe charismatice inclusiv Margaret McDonald, John Nelson Darby și Edwads Irving. Mai mult, Hal Lindsey, care mulțumește cu mândrie lui Dumnezeu pentru lucrările lui John Nelson Darby, ne spune că atunci când pregătea cartea Vanished Into Thin Air „au existat momente... când am experimentat prezența Duhului Sfânt cu o așa mare putere încât am intrat în **extaz**” (p. 51, sublinierea îmi aparține). Este evident că Irving în sec. al XIX-lea și Lindsey în sec. al XX-lea au avut experiențe similare!

^{lxxxvii} Citat în McDougall, The Rapture of the Saints, p. 45.

^{lxxxviii} Spune Richard Kyle despre futurismul lui Darby: „Sistemul lui Darby nu a fost original. Futurismul a început cu catolicii secolului al XVI-lea” (Richard Kyle, The Last Days Are Here Again, p. 74).

^{lxxxix} Citat în Oswald T. Allis, Prophecy and the Church (Philadelphia: The Presbyterian and Reformed Publishing Company, 1977), p. 26.

^{xc} Hal Lindsey, Vanished Into Thin Air, pp. 179-180. Insistența lui Lindsey că Apocalipsa 1-3 se aplică vârstei bisericii în timp ce Apocalipsa 4-18 se aplică Israelului literal după răpire ridică nenumărate dificultăți. Să vedem de ce. Lindsey face următorul comentariu despre cele șapte biserici din Apocalipsa: „Cred că aceste șapte biserici au fost selectate și aranjate de către Dumnezeu care este omniscient pentru că au avut probleme și caracteristici care au profetizat șapte etape ale istoriei prin care va trece **biserica universală**” (Vanished Into Thin Air, pp. 276, sublinierea îmi aparține). Aceasta înseamnă că istoria celor șapte biserici [cele șapte etape ale bisericii universale] are un sfârșit atunci când biserica este răpită la cer. Oricum, această vedere crează probleme imense.

Mai întâi de toate, în Apocalipsa 16:15 găsim o avertizare pe care Isus o face când perioada strâmtorării ajunge la apogeu. Această avertizare este un ecou al unui mesaj pe care Isus l-a dat mai înainte Bisericii Laodiceene (Apocalipsa 3:18). Acolo Laodiceea era muștrată, dar este îndemnată să cumpere „**haine** albe, ca să te îmbraci cu ele și să nu ți se vadă rușinea goliciunii tale”. Întrebarea critică este: De ce sfătuiește Hristos biserica din laodicea să cumpere haine albe ca „să nu ți se vadă **rușinea goliciunii tale**” în perioada celei de a șasea plagă, la apogeul strâmtorării, dacă Laodiceea a mers deja la cer datorită răpirii dinaintea strâmtorării?

Așa cum am arătat deja, Lindsey vrea să credem că Apocalipsa 1-3 se aplică vârstei bisericii și Apocalipsa 4-18 se referă la evreii literali în ultimii șapte ani ai istoriei pământului. Motivul principal pe care el îl dă pentru această dihotomie este că cuvântul „biserică” nu este folosit niciodată în Apocalipsa 4-19. Este adevărat, dar trebuie să ne întrebăm: Cum se raportează Lindsey la limbajul evreiesc care se aplică bisericii din Apocalipsa 1-3?

Să îl luăm, de exemplu, pe Balaam. El este menționat în perioada celei de a treia biserici. În opinia lui Lindsey, cea de a treia biserică reprezintă unul dintre stadiile timpurii ale istoriei bisericesti. Un alt caz este Izabela. Ea este menționată în legătură cu cea de-a patra biserică, Tiatira. În schema lui Lindsey, această biserică reprezintă perioada supremației papale. Însă trebuie să ne întrebăm iarăși, de ce folosește Ioan limbaj evreiesc pentru a descrie o perioadă din istoria bisericii universale?

Pentru că tot veni vorba, dacă Lindsey ar fi consecvent în literalismul lui, ar trebui să spună că Izabela era în viață în timpul celei de-a patra perioade a vârstei bisericii. Dar sunt sigur că nu permite așa ceva. Ce gimnastică hermeneutică îi permite lui Lindsey să spună că Izabela nu este regina în viață, ci cei doi martori Ilie și Moise?

^{xci} Lindsey afirmă: „Toți cei care interpretează Biblia în mod literal cred în răpire și că ea este un eveniment distinct de a doua venire a lui Isus” (Vanished Into Thin Air, p. 38). Cu tot respectul, există excepții de la afirmația lui Lindsey. Adventiștii de ziua a șaptea cred în interpretarea literală a limbajului Bibliei, dacă stilul literaturii sau contextul nu indică altceva. Acesta este un principiu onorat de Protestantism. Limbajul apocaliptic trebuie interpretat simbolic prin însuși natura lui. Nu poate fi abordat în același fel, de exemplu, ca întâmplările istorice din Scriptură. Lindsey pretinde că Isus și apostolii au aplicat metoda istorico-gramaticală, și așa este. Dar Lindsey nu oferă nici măcar un exemplu în care Isus sau apostolii interpretează limbajul simbolic în mod literal (vezi Hal Lindsey, Vanished Into Thin Air, p. 101).

Chiar și Lindsey trebuie să fie dispus să recunoască că simbolurile profetice nu pot să fie înțelese în mod literal, altfel Isus ar fi o creatură cu lână și patru picioare, Satana ar fi un monstru cu șapte capete și biserica credincioasă ar fi o femeie stând pe lună! O examinare atentă a dispensaționalismului arată că apărătorii ei sunt în mod consecvent inconsecvenți în aplicare propriilor principii.

^{xcii} George Eldon Ladd, The Blessed Hope, p. 43.

^{xciii} Teologul evanghelic James Barr a spus că Biblia cu referințe Scofield este „probabil cel mai important document din toată literatura fundamentalistă” (citată în Richard Kyle, The Last Days Are Here Again, p. 106).

^{xciv} Richard Kyle, The Last Days Are Here Again, p. 106.

^{xcv} Richard Kyle, The Last Days Are Here Again, p. 106.

^{xcvi} Hal Lindsey, Vanished Into Thin Air, p. 72.

^{xcvii} Hal Lindsey, Vanished Into Thin Air, p. 77-78.

^{xcviii} Hal Lindsey, Vanished Into Thin Air, p. 69.

^{xcix} Hal Lindsey, Vanished Into Thin Air, p. 105. Boldul îmi aparține.

^c Hal Lindsey, Vanished Into Thin Air, p. 105.

^{ci} George Eldon Ladd, The Blessed Hope (Grand Rapids: Eerdmans, 1972), p. 37.

^{cii} Joseph Tanner, Daniel and the Revelation (London: Hodder and Stoughton, 1898), pp. 16, 17.

^{ciii} Henry Alford, The New Testament for English Readers, volume 2, part 2, p. 351.

^{civ} Henry Alford, The New Testament for English Readers, volume 2, pp. 348, 349.

^{cv} G. S. Hitchcock, The Beasts and the Little Horn, p. 7.

^{cvi} Richard Kyle, The Last Days Are Here Again, p. 62.

^{cvii} Joseph Tanner, Daniel and the Revelation (London: Hodder and Stoughton, 1898), p. 17.

^{cviii} Vezi notele de subsol în Scofield Reference Bible, pp. 909, 910.

^{cix} The Costco Connection, “Arts and Entertainment,” March 2000, p. 49.

^{cx} The Costco Connection, “Arts and Entertainment,” March 2000, p. 49.

^{cxii} The books are Global Peace and A Woman Rides the Beast.

^{cxiii} Dave Hunt, A Woman Rides the Beast, p. 84, bold is mine.

^{cxiiii} Dave Hunt, Global Peace, pp. 72-73, bold is mine.

^{cxv} Hal Lindsey, Vanished Into Thin Air, p. 272.

^{cxvi} Dave Hunt, Global Peace, p. 68.

^{cxvii} Dave Hunt, Global Peace, p. 69.

^{cxviii} Dave Hunt, Global Peace, p. 69.

^{cxviiii} Dave Hunt, Global Peace, p. 7-8.

^{cxix} Dave Hunt, Global Peace, p. 47. Boldul îmi aparține.

^{cxx} Miller a stabilit un număr de principii pentru înțelegerea profeției biblice. Gândirea lui a avut la bază două abordări de bază a Scripturii. (1) El a adoptat o interpretare istoricistă a cărții Apocalipsa - profețiile Apocalipsei se referă la diferite perioade din istorie. Această abordare a premilenialismului are tendința de a închide pe cel care interpretează într-un anumit orar profetic. (2) Ori de câte ori a fost posibil, Miller a interpretat Scriptura literal. Ilustrațiile, parabolele și numerele sunt excepții. Ele sunt simbolice. Folosind aceste două abordări, Miller a căutat împlinirea profețiilor atât în evenimente istorice, cât și în viitoarele dezvoltări” (Richard Kyle, The Last Days Are Here Again, p. 88-89).

^{cxxi} Ralph este un exemplu remarcabil. Ca să citiți despre alții vedeți George Eldon Ladd, The Blessed Hope, pp. 46-60.

^{cxxii} Adevărul acestei afirmații poate să fie văzut foarte clar în cartea recentă a lui Hal Lindsey, Vanished Into Thin Air dar și în altă literatură futuristă contemporană. În cartea lui, Lindsey nu este de acord cu vederile amilenialistilor, postmilenialistilor, dominoniștilor sau celor care cred în mânia înaintea venirii, dar nu oferă perspectiva istoricistă decât în trecere. Această neglijare a metodei istoriciste dovedește că istoricismul este o unealtă hermeneutică demodată și fără influență în studiile profetice contemporane. Din această cauză Lindsey afirmă: „Am descoperit că aproape toți oamenii care vestesc în mod consecvent un mesaj profetic în eforturile evanghelistice cred în răpirea înainte de strâmtorare”. (Vanished Into Thin Air, p. 48). Adventiștii de ziua a șaptea proclamă de peste 150 de ani un mesaj evanghelistic bazat pe profețiile Bibliei și totuși ceea ce cred ei este ignorat în cartea lui Lindsey. Cu adevărat, istoriciștii sunt o „specie pe cale de dispariție.”

^{cxxiii} Richard Kyle, The Last Days Are Here Again, p. 91.

^{cxxiv} Richard Kyle, The Last Days Are Here Again, p. 102. Kyle afirmă: „În ultima jumătate a secolului al XIX-ea au avut loc două schimbări semnificative în ceea ce privește ideile despre timpul sfârșitului. Postmilenialismul dominant a făcut loc premilenialismului. În cadrul premilenialismului, **dispensaționalismul futurist a luat locul vechiului istoricism**. Aceste două schimbări importante au dat formă vederilor apocaliptice ale protestantismului evanghelic, o subcultură care a devenit o voce dominantă escatologică în America modernă. (pp. 101-102, boldul îmi aparține).

^{cxxv} Thomas Ice and Kenneth L. Gentry Jr. The Great Tribulation: Past or Future? (Grand Rapids: Kregel Publications, 1999), p. 6, boldul îmi aparține.

^{cxxvi} Citat în Charles H. H. Wright, Daniel and His Prophecies, “Introduction,” (London: Williams and Norgate, 1906), p. xvi.

^{cxxvii} Richard Kyle (The Last Days Are Here Again, p. 119) arată că Lindsey s-a dat înapoi și a devenit mai precaut cu privire la unele dintre prezicerile lui timpurii. „In Planet Earth-2000 A.D. el [Lindsey] le aduce aminte cititorilor săi că prezicerile lui au fost condiționate de multe „dacă și poate”. El spune, de asemenea, că în Matei 24:34 poate să fie întoarcerea lui Israel în 1948 sau în Războiul de șase zile din 1967. Mai mult, el redefiniște generațiile biblice ca fiind „undeva între 40 și 100 de ani.”